

STRATEGIJA OBČINE BREŽICE

Brežice, maj 2014

KAZALO

I. OBČINA BREŽICE

I.1 Gestrateški položaj občine	4
I.2 Območja občine	4
I.3 Demografski kazalci	5
I.4 Razvitost prostora	6
I.5 Področje družbenih dejavnosti	9
I.5.1 Zdravstvo	9
I.5.2 Sociala	9
I.5.3 Predšolska vzgoja	10
I.5.4 Primarno izobraževanje	10
I.5.5 Sekundarno in terciarno izobraževanje	10
I.5.6 Štipendiranje	11
I.5.7 Kultura	11
I.5.8 Šport	11
I.5.9 Področje mladih	12
I.6 Gospodarstvo	13
I.6.1 Razvoj industrijskih con	13
I.7 Kmetijstvo	15
I.8 Gozdarstvo	15
I.9 Naravne in kulturne danosti	16
I.10 Gospodarska javna infrastruktura	17
I.10.1 Prometna omrežja	17
I.10.2 Telekomunikacije	18
I.10.3 Sistem oskrbe s pitno vodo	18
I.10.4 Kanalizacijsko omrežje	20
I.10.5 Ravnanje z odpadki	20
I.11 Medsebojni vplivi in povezave s soslednjimi območji	20

II. OCENA STANJA IN RAZVOJNIH GIBANJ

II.1 Gospodarstvo	22
II.2 Turizem	22
II.3 Gospodarska javna infrastruktura	22

II.4 Stanovanjska gradnja in urejanje naselij	23
III. STRATEŠKE USMERITVE	
III.1 Vizija	24
III.2 Cilji	24
III.2.1 Vloga občine v regiji	24
III.2.2 Poselitev	24
III.2. 2.1 Realizacija ciljev na področju poselitve	26
III.2.3 Področje družbenih dejavnosti	27
III.2.3.1 Realizacija ciljev na področju družb. dejavnosti	
III.2.4 Gospodarstvo	33
III.2.5 Kmetijstvo	34
III.2.6 Gospodarske javne službe	35

I. Občina Brežice

I.1 Gestrateški položaj občine

Občina Brežice leži v posavski regiji.

Zajema različni svet in sicer predalpsko hribovje, hribovje Gorjancev ter panonsko obrobje. Njeno jedro pripada Krško-brežiški kotlini. Občina meji na severu na občino Bistrica ob Sotli ter občino Kozje, na zahodu na občino Krško, na vzhodu in jugu pa meji na republiko Hrvaško.

Občina se razprostira na 268 km² in leži ob reki Krki in Savi. Po podatkih iz marca 2012 ima 24.306 prebivalcev, ki živijo v 109 naseljih oziroma v 20 krajevnih skupnostih. Ima zelo pomembno geostrateško lego. Tu poteka pomembna cestna in železniška povezava. Tudi meja je pomemben dejavnik, ki predstavlja desetino vse meje s sosednjo državo Hrvaško, kar pomeni, da sta po vstopu v EU v Občini Brežice od šestih mejnih kontrolnih točk s Hrvaško kar dve.

Občino zaznamuje specifična obmejna lega v neposredni bližini oziroma hitro dostopnih večjih zaposlitvenih centrov v in izven regije ter čezmejno (Zagreb).

Občinski center Brežice v širšem prostoru predstavlja regionalno upravno, oskrbno, kulturno ter zaposlitveno središče.

Za občino je značilna izrazito pestra krajinska slika s prepletom krajinskih elementov kraških krajin notranje Slovenije (južni del občine – Gorjanci nad Krško-Brežiškim poljem) ter krajin subpanonske regije (osrednji in severni del občine – Krško-Brežiško polje in Posavsko-Obsotelsko gričevje). Značilni vzorci, ki izoblikujejo prepoznavno krajinsko sliko osrednjega dela občine so ostanki gozda na ravnini, reki Sava in Krka z meandri in nečlenjena kmetijska krajina. Za severni del občine je značilna drobno členjena kmetijska krajina s prepletom vinogradov, pašnikov ter gozda, doline s potoki in strnjen gozd na večjih naklonih. Južni del občine pa oblikujejo sledeči krajinski vzorci – preplet kmetijske krajine z gozdom, vinogradi na pobočjih ter značilen strnjen gozd na območju Cirnika. Izjemno krajinsko vrednost v občini imajo območja Jovsi, Stankovo in Gadova peč ter Podsreda.

Majhen del severnega dela občine so v območje Kozjanskega regijskega parka.

I. 2 Območja občine

Glede na arhitekturno in krajinsko tipologijo se občina po svojih značilnostih izrazito deli na tri dele:

- širše območje Bizeljskega, ki zajema tako območje Orlice, Pečic-Križ, grebenski svet in območje naselja Bizeljsko,
- Krško-brežiško polje, katerega glavna prvina je rečni sistem in obdelovalna polja,
- širše območje Gorjancev.

Na podlagi ekonomske demografske značilnosti območje občine razdelimo na štiri prepoznavne območja in sicer:

1. Pečice-Križe

Območje je geografsko zelo odmaknjeno in tudi zaradi tega do odnosa z občino Brežice v nekoliko zapostavljenem položaju. Na območju sta le dva naselja Pečice in Križe, vendar zaradi tipoloških posebnosti ne sodita v širše območje Bizeljskega. Na območju živi cca. 1%. Območje zaznamuje odseljevanje prebivalstva.

2. Širše območje Bizeljskega

Območje zaznamuje specifična kulturna krajina s prepletom gozda, obdelovalnih površin v obliki vinogradov in precej razpršene poselitve z nekaj gručastimi naselji. Na območju je po registru prostorskih enot 42 naselij v katerih živi približno 29% prebivalcev. Območje zaznamuje tudi veliko število objektov za počitniške namene, ter zelo malo zaposlitvenih možnosti. Zato je na skoraj celotnem območju (razen v naselju Bizeljsko in Arnovo selo) opaziti kritično praznjenje prebivalstva.

3. Krško - brežiško polje

Območje zaznamuje pretežno ravninsko območje s centralnimi naselji. Na območju so po obsegu največja naselja, ki so na območju pod Savo ohranile svojo tradicionalno strukturo. Na območju nad Savo pa je opaziti pojav razpršene gradnje, ki se veje ob komunikacijah. Na območju se poleg 29 naselij nahaja tudi oskrbno, storitveno in zaposlitveno središče občine mesto Brežice. Na območju živi približno 58% prebivalstva, hkrati pa je na območju tudi največ zaposlitvenih možnosti v občini. Poleg mesta Brežice (6595 prebivalcev), ki je izrazito urbano naselje, sodijo med večja naselja z delno urbanim značajem še Dobova (757 prebivalcev), Cerklje ob Krki z Župečo vasjo (454 prebivalcev), Krška vas (556 prebivalcev) in Obrežje (391 prebivalcev).

4. Gorjanci

Območje zaznamuje specifična kulturna krajina s prepletom gozda, travnikov in njiv; na odsekih značilne vinorodne pokrajine in pretežno z gručastimi naselji. Razpršena gradnja se pojavlja le na vinorodnih območjih. Območje zaznamuje kritično padanje prebivalstva. Trenutno živi v 35 naseljih približno 12% prebivalstva občine. Na območju ni večjega zaposlitvenega središča.

Med urbana naselja občine štejemo mesto Brežice, ki predstavlja tudi največji zaposlitveni center. Večina preostalih naselij v občini ima značaj podeželskih naselij oziroma vasi. Izjeme so nekatera naselja predvsem v neposredni bližini mesta Brežic, ki so izgubila podeželski značaj ter postala po načinu bivanja delno urbana naselja, predvsem v smislu spalnih naselij. Gre predvsem za naselja Krška vas, Cerklje ob Krki, Dobova ipd.

I. 3 Demografski kazalci

Demografski kazalci kažejo, da prebivalstvo stagnira oz. nazaduje od l. 1961 (slab naravni prirast in tudi trendi se izkazujejo za negativne). Velik del občine je opredeljen kot strnjeno demografsko ogroženo območje (širše območje Bizeljskega ter Gorjanci, ki so že v SPRS opredeljeni kot demografsko ogroženo območje). Porast prebivalstva se kaže samo v naseljih Brežice, Dobova, Trebež, Artiče, Dečno Selo, Glogov Brod, Velika dolina, Nova vas pri Mokricah, Poštena vas, Globočice, Cirknik ter Gazice.

Slaba starostna struktura (indeks – 127 za l. 2004), ki se še slabša – velik delež starega prebivalstva.

Občina Brežice ima neugodno razmerje med mladimi (delež mladih se stalno znižuje na račun starejših), starimi in delovnim kontingentom. Slednji se zato postopoma znižuje. Občina ima tudi nekoliko manj ugodno izobrazbeno strukturo prebivalstva, ki ima višjo ali visoko izobrazbo.

I. 4 Razvitost prostora

Precej stihijski razvoj omrežja naselij v preteklosti, se danes izkazuje v nizkem nivoju oskrbnih dejavnosti ter pomanjkanju zaposlitvenih možnosti izven občinskega centra. Delno razlog leži tudi v neprimerno opredeljeni namenski rabi in obsegu zemljišč za poselitev, kot na primer zemljišč za obrtne in poslovne dejavnosti ter prekomerna količina zazidljivih zemljišč za stanovanja.

Glede na obstoječ policentrični urbani sistem Občine Brežice in funkcijo lokalnih središč v občini ugotavljamo, da sta znotraj občine značilna predvsem dva gravitacijska pola:

- gravitacijsko območje pomembnejšega lokalnega središča Bizeljsko, ki zajema območje severnega agrarnega pretežno vinogradniškega gričevnatega sveta občine vse do državne meje na vzhodu in do Župelevca na jugu in
- gravitacijsko območje mesta Brežic, ki zaradi svoje izrazite centralne moči kot ožjega regionalnega središča obvladuje v celoti preostali del občinskega prostora.

Brežice so mestno naselje, ki ima močno prevladujočo vlogo v občini z oskrbnimi, storitvenimi, upravnimi, izobraževalnimi, stanovanjskimi in proizvodnimi funkcijami. Zgodovinsko naselje Brežice so bile v preteklosti pomembno obrtno in trgovsko središče jugovzhodnega dela Štajerske. V povojnih letih so bile regionalno središče (s svojo terciarno in kvartarno infrastrukturo), pozneje je pa vse bolj vstopalo v ospredje Krško zaradi hitrejšega industrijskega razvoja in zaradi pomembne energetske vloge, ki hkrati prestavlja geosredišče regije. Močnejše regionalne funkcije se niso razvile zaradi relativne bližine drugih središč in zaradi populacijske in ekonomske šibkosti območja ter predvsem zaradi lege ob meji ter dolgoletnega metropolitanskega vpliva Zagreba.

Glede na tipološko opredelitev pomembnejših naselji v občini ugotavljamo, da je razvoj urbanizacije močno spremenil tipologijo nekdanjih naselij. Nekoč izrazita agrarna občina ni ohranila nobenega podeželskega naselja. Močnejši podeželski centri so postala urbana naselja s svojim širšim gravitacijskim zaledjem (npr. Bizeljsko, Dobova). Šibkejši podeželska naselja z ožjimi gravitacijskimi območji so se preobrazila v pol urbana, pol vaška naselja z osnovnimi oskrbnimi dejavnostmi. Teh naselij je v občini 9.

Notranja preobrazba grajene strukture je podobna kot je v urbanih naseljih, vendar v manjšem obsegu. Znotraj teh naselij so ponekod še posamezna kmetijska gospodarstva, ki so po navadi motilna do okoliške pozidave. Tudi v teh naseljih prevladuje urbano prebivalstvo največkrat v kombinaciji z kmetijsko dopolnilno dejavnostjo. Velikost teh naselij je povprečno do 300 prebivalcev. Med temi naselji so tudi razlike med stopnjo oskrbnih dejavnosti in zaposlitvenimi možnostmi. Nekatera naselja imajo bolj razvite oskrbne dejavnosti (npr. Cerklje) in so skoraj brez zaposlitvenih kapacitet in obratno (npr. Jesenice). Specifično naselje je Čatež ob Savi kot turistična vas.

Velika večina preostalih pomembnejših naselij v občini so manjše vasi, ki jih je nad 30. Nivo oskrbe je zelo nizek. Le nekatere vasi imajo manjšo trgovino ali gostilno. To so, po grajeni strukturi, v veliki meri obcestne razvlečene vasi, deloma gručaste s stanovanjskimi hišami in posameznimi kmetijami ter redkimi obrtnimi delavnicami.

Najnižji nivo naselij so številni zaselki, ki skupaj, v povezavi z razpršeno poselitvijo, v občini zasedajo bistveni del občinskega prostora. Razpršena poselitev v občini je zgodovinsko pogojena, ki je v obdobju burne urbanizacije eksplodirala.

Ugotavljanje najpomembnejših prostorskih problemov:

Več desetletno spremljanje preobrazbe naselbinskega sistema je pokazalo, da sta se oblikovali dve območji s povsem specifičnimi razvojnimi problemi. Na eni strani razlikujemo urbanizirana ravninska območja, čigar teritorij se na obrobju območij gospodarske in populacijske koncentracije postopno širi proti hribovju. Na drugi strani pa so podeželska območja. Ta diferenciacija je bila spontana, pa najsi gre za depopulacijo perifernih in hribovitih vasi ter zaselkov ali pa za stihijsko koncentracijo prebivalstva v obmestnih naseljih, ki jo spremlja razpršena stanovanjska gradnja individualnih stanovanjskih hiš, pogojena z liberalnim nakupom zemljišč in premalo selektivno urbanistično politiko. Prvo se dogaja v odročnih, prometno slabše dostopnih in hribovitih območjih, drugo pa v radiju ugodne dostopnosti do delovnih mest (Klemenčič, 1992).

Neučinkovita - pretežno upravna regulacija prostorskega razvoja - ob visoki motiviranosti prebivalcev za gradnjo enodružinskih hiš je doprinesla k razvoju razpršene poselitve. Na suburbaniziranih območjih prevladuje neorganizirana gradnja nizke gostote (večinoma prostostoječe enodružinske hiše), s pomanjkljivo komunalno opremljenostjo, s slabimi prometnimi povezavami in z nizkimi okoljskimi standardi. Sedanje stanje zahteva sanacijo, v širšem smislu primerno zgostitev poselitve in ustvarjanje centrov na komunikacijsko ustreznih mestih, kar bi ustavilo trend razpršene graditve in dalo tej individualni, skoraj izključno stanovanjski gradnji, tudi ostale manjkajoče vsebine.

Do sedaj načrtovane površine v prostorskem aktu tako za Brežice kot tudi za druga naselja v občini bodo podvržene ponovni presoji ustreznosti njihove velikosti, strukture in razmestitve. Naselja v občini imajo povčini nizek faktor izrabe in zazidanosti. Deloma je vzrok nizke zazidanosti in izrabe v tipologiji naselij (kmečka gospodarstva znotraj vasi, razvlečena obcestna naselja) in deloma zaradi nezazidanih stavbnih zemljišč v urbanih naseljih. Nezazidanih stavbnih zemljišč je v občini okoli 58 ha vendar je velika večina teh zemljišč problematična za zazidavo iz različnih vzrokov. Največ teh zemljišč za gradnjo je po prostorskem planu občine načrtovano v okviru vaških naselji, vendar bi bila primernejša kot kmetijska oziroma zaokrožena zemljišča kmetij.

Kot druga večja ovira so arheološki rezervati ki omejujejo gradnje, povzročajo prevelike stroške priprave stavbnih zemljišč in časovno ovirajo začetek gradnje. V manjši meri so tudi poplavna območja ali terensko neprimerna območja (labilna ali strma območja). Poseben problem so degradirana stavbna zemljišča v naseljih (npr. Brežice), ki so podvržena sistemski prenovi, kar pa ne opravičuje opuščanja njihovega opremljanja zaradi dolgotrajnejših in dražjih gradbenih posegov.

V občini ni bilo v preteklosti systemskega pristopa k načrtovanju, pripravi in prenovi gospodarski con. Kljub pričakovanju, da se bodo s pojavom meje s Hrvaško dogradile nove gospodarske cone v občini, se to ni zgodilo zaradi neustrezno izbranih nekaterih lokacij gospodarskih con (arheološki rezervati, slaba dostopnost), neaktivnosti Občine pri nakupu nezazidanih stavbnih zemljišč, nepravočasne izgradnje komunalno opremljenih stavbnih zemljišč in prenove dotrajane infrastrukture ter previsoke cene komunalno opremljenih stavbnih zemljišč.

Največja koncentracija stanovanj je v nižinskem delu občine na območju Brežic in Dobove, ki so stalno zasedena. V občini je 14% neizkoriščenih stanovanjskih enot kar je nad slovenskim povprečjem. Neizkoriščene stanovanjske enote so na območju celotne poselitve, njihov delež se giblje med 10-20 %. V občasni uporabi je okoli 10% vseh stanovanj (Čatež, naselja ob Krki, Bizeljsko). Po tipološki razvrstitvi so stavbe po večini prostostoječe stanovanjske hiše, v manjšem obsegu pa sledijo stanovanjski dvojčki in vrstne hiše. Večstanovanjska stavbe so zastopane v nizkem deležu. Zadnja organizirana stanovanjska gradnja je bila zaključena v letu 1984.

V najnovejšem obdobju je prostorska rast naselij počasnejša. Obseg stanovanjske gradnje se je bistveno zmanjšal, atraktivnejše pa je postalo bivanje v primestnem urbanem območju.

Razpršene gradnja občine je po večini obcestna pozidava, ki se v novejšem času koncentrira v dolinah. Ta naključna gradnja nima oblikovane ustrezne strukture. Dostopi do objektov so neurejeni. Nekateri objekti so vizualno izpostavljeni v prostoru in zakrivajo kvalitetne poglede na prostor.

V nasprotju z ugotovitvami, ki veljajo za razmere v Sloveniji, da so proste površine za industrijo in prometne terminale predimenzionirane in da primanjkuje površin za mesto-služne dejavnosti, so razmere v Brežiški občini nekoliko drugačne. Zaradi neustreznega načrtovanja v občini je večje število nezazidanih stavbnih zemljišč neustrezno. Zato primanjkuje površin za industrijo, poslovne cone in v nekaterih naseljih za gradnjo stanovanj. Širitev naselij lahko le v manjšem delu nadomestimo z zgostitvami in degradiranimi površinami, potrebne bodo nove ustrežnejše širitve, nekatere prejšnje pa opustiti. Resen problem za pripravo in oddajo komunalno opremljenih stavbnih zemljišč je in bo še v prihodnjih letih nedodelana zemljiška politika.

Razpršena poselitev v občini izkazuje izrazito disperzijo, ki ima svojo podlago že v nekdanji (tradicionalni) prostorski zasnovi. S pojavom pospešene urbanizacije, ki je občinski prostor zajela v šestdesetih in sedemdesetih letih, se je ta način poselitve občutno povečal na področju enodružinske stanovanjske gradnje in kleti-vikendov. Posamezno razpršeno poselitev s stanovanjskimi stavbami predvsem v ravninskih delih občine je možno zapolniti v manjša naselja oziroma zaselke. Prostorski ureditveni pogoji za območje občine so ta trend disperzije v prostoru še pospeševali namesto, da bi ga omejevali. Dejansko stanje razpršene pozidave je veliko večje kot je kartografski prikaz stanja. Težnja po nadaljnji gradnji kleti - vikendov ob vinogradih se nadaljuje v celotnem občinskem prostoru. Izrazita disperzija na vinorodnih območjih občine je nastala zaradi neomejevalne politike gradnje vinskih kleti, ki so prerasle v vikende, ki so priključeni na osnovno komunalno opremo (dostop, električno omrežje, vodovod). Soglasja k tej zvrsti masovne gradnje je dajala Kmetijska zemljiška skupnost Občine vse do leta 1994. Podlaga za razmestitev v prostoru je bilo lastništvo vinogradov ali sadovnjakov in izkazani »tržni viški«, ki so se izkazovali že pri 500 vinskih trt.

Neustrezno načrtovane površine za poselitev znotraj naselij so značilne v največ primerih v agrarnih naseljih. Problemi v vaseh so zaokrožena kmetijska posestva, ki so pogosto nezazidana stavbna zemljišča. Proučiti bo treba upravičenost teh površin za gradnjo in jih nadomestiti z ustrežnejšimi. Neustrezno načrtovanje površin za gradnjo se, v nekaterih naseljih znotraj ureditvenih območij, izkazuje tudi zaradi prestrmih nagibov zemljišč, poplavnosti ali varovalnih pasov elektrovodov in vodovarstvenih območij, predvsem pa arheoloških rezervatov.

Pomanjkanje nezazidanih stavbnih zemljišč v naseljih je v številnih večjih naseljih v občini, ki so že zapolnjena kot tudi manjša naselja in zaselki. Obstoječa stavbna zemljišča Brežic so v večjem delu že pozidana, razen manjših degradiranih območij znotraj naselja. Naselja v neposredni bližini Brežic, kjer je večji interes za gradnjo, so zapolnjena in so brez nezazidanih stavbnih zemljišč. Pomembnejšim naseljem v občini primanjkuje nezazidanih stavbnih zemljišč predvsem za stanovanjsko gradnjo.

Neusklajenost območij izhaja iz kartografske dokumentacije prostorskega plana občine, saj so večja neusklajenost območja mej poselitve na kmetijskih zemljiščih. Večje število kleti - vikendov je neoznačenih v kartografski dokumentaciji. Nekatera večja naselja v občini nimajo usklajenega ureditvenega območja naselja z dejanskim stanjem poselitve naselja oziroma so neusklajenost območja mej poselitve na kmetijskih zemljiščih. Motilnost v prostoru je glavna železniška proga v Brežicah, ki ovira medsebojne povezave naselja. Motokros steza pa je motilna v neposredni bližini naselja Prilipe.

I. 5 Področje družbenih dejavnosti

I.5.1 ZDRAVSTVO

Na področju zdravstva je mreža oskrbljenosti z zdravstvenimi storitvami zadovoljivo pokrita in v bližnji prihodnosti ni predvideno odprtje novih zdravstvenih enot. Nujne pa bi bile širitve nekaterih obstoječih zdravstvenih enot predvsem zaradi velikih potreb po nujni medicinski pomoči, ki so posledica bližine Šengenske meje in velike količine turistov (predvsem iz Term Čatež). Nujna medicinska pomoč v

Brežicah trenutno ni profesionalizirana in jo pokrivajo obstoječe zdravniške ekipe. Prav zato se kažejo potrebe po profesionalizaciji nujne medicinske pomoči in dodatnih ekipah zdravnikov, saj so obstoječe preobremenjene.

V občini Brežice delujeta dva javna zavoda – ZD Brežice in Lekarna Brežice. V javni mreži na primarni ravni opravlja dejavnost tudi 6 zdravnikov koncesionarjev splošne medicine, 4 zobozdravniki in 5 patronažnih sester. Na področju lekarniške dejavnosti koncesij ni podeljenih. Občina Brežice ima sprejet program podeljevanja koncesij, trenutno pa je podeljevanje koncesij ustavljeno s sklepom OS in sicer do sprejema nove zakonodaje s tega področja.

Zdravstvena dejavnost se opravlja v objektu ZD Brežice, v dveh ambulantah v Pišecah in dveh ambulantah na Bizeljskem, zobozdravstvena dejavnost pa tudi na OŠ Artiče, Brežice, Dobova in Velika Dolina. Objekti so v lasti Občine Brežice. Del koncesionarjev opravlja dejavnost v prostorih izven ZD Brežice oz. objektov, ki so v lasti Občine Brežice (1 zdravnik splošne medicine, 3 zobozdravniki).

Objekt ZD Brežice je energetsko neučinkovit, v slabem stanju (vlaga) pa je tudi ambulanta v Pišecah.

I.5.2 SOCIALA

V skladu z veljavno zakonodajo na področju sociale Občina Brežice skrbi za izvajanje pomoči na domu tako, da organizira ustrezno službo. Skrbi tudi za plačilo ali doplačilo oskrbnih stroškov za institucionalno varstvo občanov, ki nimajo dovolj lastnih sredstev za preživljanje, ter zagotavlja sredstva za družinskega pomočnika (posebna organizacija služb tu ni potrebna).

Občina Brežice je izvajanje pomoči na domu v času, ko se je storitev v Sloveniji šele pričela oblikovati, zagotovila preko CSD Brežice. Obseg dela, razvoj službe in izkušnje iz preteklih let so pokazale, da je v prihodnje smiselno organizirati službo na drug način – kot samostojno službo ali znotraj zavoda, ki se sicer ukvarja z oskrbo starostnikov (samostojni zavod ali podelitev koncesije ali slabša varianta kot del zavoda Doma upokojencev Brežice). Poleg javne službe lahko samostojni izvajalec opravlja tudi tržno službo socialnega servisa.

V občini Brežice imamo Dom upokojencev Brežice, ki več ne zagotavlja ustreznih bivanjskih pogojev oskrbovancem, premajhna pa je tudi njegova kapaciteta. Manjkajo namestitvene kapacitete v bivanjskih enotah za trenutno reševanje stanovanjskega problema občanov, potrebe pa se kažejo tudi glede možnosti nastanitve starejših v varovanih stanovanjih.

Vse večje potrebe se kažejo tudi pri zagotovitvi ustreznih prostorov za delo društev tako s področja upokojencev, kakor tudi invalidov in drugih društev s področja zdravstva, sociale oz. društev, ki delujejo na humanitarnem področju.

I.5.3 PREDŠOLSKA VZGOJA

V občini se predšolska vzgoja izvaja znotraj osmih javnih zavodov (7 osnovnih šol in enega vrtca), koncesije za področje predšolske vzgoje niso podeljene.

Vključenost otrok v vrtce je 76,2% (nekoliko nižja v prvem starostnem obdobju, nekoliko višja v drugem starostnem obdobju). Vsi vrtci izvajajo celodnevne programe, krajših programov ne izvajaj noben vrtec. Do sedaj za vpis v krajše programe starši niso izkazali interesa. Do šolskega leta 2011/12 je Občina Brežice zagotavljala vpis v vrtcem vsem staršem, ki so za to izkazali željo oz. potrebo. Odklonjenih otrok v vrtce torej ni bilo.

Zaradi povečevanja števila vpisanih otrok v vrtce v zadnjih štirih letih, je bilo potrebno pri posameznih izvajalcih prostore za izvajanje dejavnosti najeti izven prostorov zavodov. Prostore najemajo naslednji zavodi: OŠ Artiče (1 oddelek), OŠ Cerklje ob Krki (2 oddelka), OŠ Globoko (1 oddelek), Vrtec Mavrica Brežice (6 oddelkov).

Prostori, v katerih izvajata dejavnost Vrtec Mavrica Brežice in vrtec pri OŠ Dobova, so dotrajali (gre za montažna objekta, ki sta stara med 35 in 40 let). Normativom za izvajanje dejavnosti predšolske vzgoje ne ustrezajo tudi nekateri prostori v OŠ Artiče (uporabljajo del šolskih prostorov), v OŠ Bizeljsko, OŠ Velika Dolina, OŠ Pišece in POŠ Kapele, pa so prostori novi, in zgrajeni po normativih in standardih za predšolsko vzgojo.

I.5.4 PRIMARNO IZOBRAŽEVANJE

V Občini Brežice deluje 8 osnovnih šol in 1 glasbena šola. Ena šola ima v svojem sklopu še podružnično šolo. Lokalna skupnost šolam zagotavlja sredstva za vse stroške povezane z objekti ter nadstandardne programe. V treh samostojnih šolah in eni podružnici se izvaja pouk tudi v kombiniranih oddelkih zaradi majhnega števila učencev v posamezni generaciji. Na dveh šolah imajo le po en kombiniran oddelek (OŠ Bizeljsko in OŠ Globoko) v eni šoli in podružnici (POŠ Kapele) pa so kombinirani oddelki vsi razen enega (OŠ Pišece). Glede na število otrok v šolah so oddelki zapolnjeni v OŠ Artiče, OŠ Brežice, OŠ Cerklje ob Krki in OŠ Dobova. V ostalih šolah (OŠ Bizeljsko, OŠ Globoko, OŠ Pišece in OŠ Velika Dolina), je v oddelkih manjše število otrok.

Glasbena šola Brežice spada med večje šole v Sloveniji, saj ima okoli 330 učencev.

Zavodi izvajajo dejavnost v objektih, ki so last Občine Brežice. Objekti OŠ Bizeljsko, OŠ Brežice, POŠ Kapele, Glasbene šole Brežice in OŠ Pišece so novi oz. prenovljeni, objekta OŠ Dobova in OŠ Velika Dolina sta bila zgrajena oz. obnovljena v 80. in 90. letih prejšnjega stoletja. V istem času sta bili pri OŠ Globoko in OŠ Artiče zgrajeni telovadnici, medtem ko objekti OŠ Cerklje ob Krki, OŠ Artiče in OŠ Globoko čakajo na potrebne obnove oz. dograditve.

Vse osnovne šole, razen OŠ Dobova, imajo urejene zunanje površine za izvajanje športne vzgoje. Zunanje površine pri OŠ Brežice ne ustrezajo normativom in standardom.

I.5.5 SEKUNDARNO IN TERCIARNO IZOBRAŽEVANJE

V Brežicah se srednješolsko izobraževanje izvaja na dveh srednjih šolah in sicer:

- Gimnazija Brežice, ki nudi izobraževalni program splošne gimnazije (z možnostjo prilagoditve gimnazijskega predmetnika na predmetnik evropskega oddelka) in izobraževalni program ekonomske gimnazije ter
- Srednja ekonomska in trgovska šola Brežice (s poklicnim programom trgovec ter strokovnim programom ekonomski tehnik).

V Brežicah deluje ena višja šola – Višja strokovna šola Brežice, ki izvaja program komercialist, kot enota Srednje ekonomske in trgovske šole Brežice. Na višji strokovni šoli Brežice se izvaja praktično usmerjeno izobraževanje za področje komerciale, računovodstva in vodenja, in sicer tako za redne kot tudi za izredne študente, ki na tej usmeritvi nadaljujejo srednješolsko izobraževanje. Pokriva potrebe po komercialistih v vseh organizacijah na širšem posavskem področju.

V šolskem letu 2012/13 bo z izvedbo študijskih programov pričela Fakulteta za turizem. Občina Brežice je do sedaj v skladu s sklenjeno pogodbo zagotovila le potrebne prostore za delovanje uprave in referata za študentske zadeve, ter na drugi lokaciji – Prosvetni dom Brežice še dve učilnici z dvema kabinetoma. Potrebno bo zagotoviti še prostore za izvajanje študijskih programov- predavalnice, učilnice, kabineti.

I.5.6 ŠTIPENDIRANJE

Občina Brežice zagotavlja sredstva za štipendiranje preko Posavske štipendijske sheme, ki jo izvaja Regijska razvojna agencija (RRA) za celotno Posavje. Shema je zastavljena tako, da v fond za štipendije prispevajo po 1/3 sredstev lokalne skupnosti, RRA in zainteresirana podjetja. RRA na razpisu najprej izbere podjetja, ki so interesenti za štipendiranje kadra, v skladu s kadrovske potrebe podjetij pa se razpišejo štipendije za študente oz. dijake. RRA izvaja program na podlagi pravilnika. V zadnjih letih je opaziti, da se podeljujejo štipendije tudi za ne-deficitarne poklice (npr. gimnazijski maturant,...).

I.5.7 KULTURA

Na področju kulture v Občini Brežice delujeta 2 javna zavoda – Knjižnica Brežice in Posavski muzej Brežice, izpostava sklada za kulturne dejavnosti RS ter 26 kulturnih društev z več kot 60 sekcijami kot npr.: zbori, ljudski pevci, godbe na pihala, literati, likovniki, sodobni, akrobatski in starinski plesi, folklore, tamburaši, rogisti, tamburaši,... Pomemben prispevek h kulturnemu utripu občine prispeva tudi Glasbena šola Brežice (GŠ), Zavod za podjetništvo in turizem Brežice (ZPTM) in 8 osnovnih šol (OŠ).

Knjižnica in Posavski muzej izvajata dejavnost v objektih, ki sta last Občine Brežice, ravno tako tudi GŠ IN ZPTM. Objekt Knjižnice je nov, manjka mu zunanja ureditev na severni, vzhodni in zahodni strani. Posavski muzej deluje v brežiškem gradu, ki je potreben celovite prenove – projekti so izdelani, do sedaj je prenovljenega le cca 25% objekta. Za doseg ciljev iz pogodbe z MK za sofinanciranje 1. faze celovite prenove gradu bo potrebno bistveno povečati število obiskovalcev muzeja oz. gradu in doseči 4 zaposlitve. Muzej se ubada s problemom depojev in dokaj zastarelo postavitvijo muzejskih zbirk.

Društva vadijo v objektih, ki so last Občine Brežice ali krajevnih skupnosti. Društva za svoje delovanje pridobivajo sredstva za strokovno delo in izvedbo projektov, ne prejemajo pa sredstev za najem/pokrivanje stroškov objektov.

I.5.8 ŠPORT

Športna dejavnost v Občini Brežice je dobro razvita predvsem v mestu Brežice (športni park z raznolikimi površinami in objekti). Športna infrastruktura v drugih naseljih je pogosto ob šolah in ob vaških jedrih, ter se v popoldanskem času uporablja za rekreacijo vseh občanov in športnih društev v občini. Otroška igrišča so urejena v mestu Brežice, posamična tudi v naseljih.

Celotno območje občine je zelo zanimivo za rekreacijo. Rekreacijska ponudba se razvija, vendar ta še ni ustrezno strukturirana. V zadnjem obdobju se je v občini razvilo več najrazličnejših kolesarskih in sprehajalnih poti povezanih z naravno in kulturno dediščino (Brežiška kolesarska pot, Sadjarska artiška kolesarska pot, Brežiška planinska pot, spominska pot 'Po poteh kozjanskih borcev'...), kot tudi različnih dogodkov povezanih s športom in rekreacijo (S kolesom na pot po občini Brežice...). Z vidika intenzivnejše rekreacije v odprtem prostoru je pomembno izkoriščanje termalne vode (s poudarkom na Termah Čatež).

Največje osrednje turistično območje so Terme Čatež, ki so premalo povezane z občino.

Občina ima več širših turistično-rekreacijskih območij - Bizeljsko in Gorjanci, Jovsi. Bogata je s kulturnimi in zgodovinskimi 'področji' kot so Pišce, Bizeljsko, Mokrice, grad Brežice. V zadnjem obdobju se je v občini razvilo več najrazličnejših sprehajalnih poti povezanih z naravno in kulturno dediščino, predvsem v obliki vinskih cest (Bizeljsko-sremiška in Podgorjanska vinska cesta). V občini je veliko naravnih danosti (Jovsi, Šentviška gora, Orlica, vrhovi Pečic...). Za razvoj rekreacijske in športne ponudbe v občini skrbi večje število manjših športnih, razvojnih in turističnih društev, za vzdrževanje športne infrastrukture pa Zavod za šport Brežice.

V občini izvaja programe, ki so izbrani za sofinanciranje iz občinskega proračuna kar 46 različnih izvajalcev. Med njimi so vse OŠ ter pet drugih zavodov in kar 33 športnih društev. Glavne športne panoge so: roket, nogomet, atletika, ju-jitsu, karate, strelstvo, tenis, kajak-kanu, gimnastika, orientacija, thai boks in številne rekreativne dejavnosti.

Občina Brežice je v letu 2012 predala v uporabo novo zgrajeno športno dvorano, s čimer so se znatno povečale pokrite športne površine za vadbo. Z izgradnjo dvorane so se bistveno izboljšali tudi pogoji vadbe za OŠ Brežice. Na območju občine so tako primerno urejene pokrite vadbene površine za izvajanje športne vzgoje vseh osnovnih šol, 2 šoli pa ne razpolagata z ustreznimi zunanjimi športnimi površinami (OŠ Dobova in OŠ Brežice).

Za izvajanje programov društev pa je na področju športa potrebno urediti še notranje vadbene površine za atletiko, rekonstruirati nogometni štadion Brežice ter prestaviti obstoječi balon na lokacijo nogometnega štadiona. Balon je potrebno v sklopu predstavitve obnoviti, saj posamezni elementi razpadajo. S predstavitvijo balona se na lokaciji OŠ Brežice sprostijo potrebne površine za ureditev zunanjih športnih površin, na lokaciji nogometnega štadiona pa se pridobijo potrebne notranje površine za vadbo kolektivnih športnih panog, objekt pa zaokroži možnost prodaje objekta za programe športnega turizma.

I.5.9 PODROČJE MLADIH

Na področju mladih v Občini Brežice deluje in izvaja programe Zavod za podjetništvo, turizem in mladino. Poleg zavoda izvajajo programe za mlade tudi nekatera društva, ki so sicer registrirana bolj široko, ne izključno za delo z mladimi. Med izbranimi izvajalci na javnem razpisu se pojavlja 15 različnih društev, ki nudijo mladim vključevanje v različne programe predvsem v času počitnic. Za izvajanje dejavnosti je Občina Brežice v preteklih letih v celoti rekonstruirala objekt Bivšega Doma JLA. V objektu ima sedež ZPTM Brežice, ki nudi podporno dejavnost tudi drugim izvajalcem programov za mlade. V sklopu investicije je urejen še Mladinski hotel. V preteklih letih je Občina Brežice z zagotavljanje sredstev za sofinanciranje pomagala pri urejanju prostorov za mlada tudi na podeželju. Sicer na podeželju – predvsem v središčih KS, mladi za svoje aktivnosti uporabljajo večnamenske prostore, ki se urejajo v sklopu Oddelka za gospodarske javne službe in gospodarske zadeve. Pri sofinanciranju programov za mlade, ki so izbrani na javnem razpisu, se kaže potreba po izdelavi natančnejših kriterijev za izbor programov, saj se pojavlja nabor istovrstnih programov, ki se izvajajo v istem času, predvsem pa iz njih ni jasno razvidno, kako sofinanciranje iz javnih sredstev vpliva na zniževanje prispevka staršev za posamezni program.

I.6 Gospodarstvo

V občini imamo 431 gospodarskih družb, ki zaposlujejo 2.327 oseb in 870 samostojnih podjetnikov, ki zaposlujejo 719 oseb.

V občini so nekoliko slabše zaposlitvene možnosti v primerjavi z državo in regijo, saj tudi št. delovnih mest stagnira oz. nazaduje. Izkazan je močan primanjkljaj delovnih mest – skoraj 5000 (oz. najmanj 3000 za stabilen socio-demografski razvoj).

V občini je zelo monocentrična razporeditev delovnih mest (Brežice, Čatež) predvsem v ravninskem delu občine. Problematična je tudi struktura delovnih mest, njihova lokacijska razporeditev in predvsem število delovnih mest. Nezadovoljiva je tudi struktura delovnih mest glede na kvalifikacijsko in izobrazbeno zahtevnost. V občini je močno razvit terciarni sektor, kar pa je lahko tudi posledica slabo razvitega sekundarnega sektorja.

Na gospodarskem področju so močno zastopane terciarne dejavnosti (trgovina, popravila motornih vozil, izdelkov široke porabe ter drugih storitvenih dejavnosti), pa tudi industrija in gradbeništvo.

Občina letno subvencionira v povprečju 90.000,00 € za naložbe v tehnološko opremljenost podjetij - sofinanciranje investicij ter 20.000,00 € za odpiranje novih delovnih mest. Seveda pa je ta odvisno od gospodarskih razmer in investicijskih načrtov podjetij, ki se prijavljajo na razpis.

Najpomembnejša gonila sila gospodarskega razvoja občine ja zagotovo turistična in trgovska dejavnost ter drobna obrt, ki ju je potrebno spodbujati tudi s subvencioniranjem investicij, odpiranja delovnih mest in udeležbo na sejmih za predstavitev inovativnih produktov in storitev.

Na področju turizma je v občini prisotna gostinska ponudba, ki obsega skupno 55 gostinskih obratov, od gostiln, gostišč, picerij, pivnic, slaščičarn, okrepečevalnic, barov in diskotek in 4 turistične kmetije ter 10 vinotočev oziroma reptic. Skoncentriranost gostinske ponudbe je v večjih krajih občine, kot so Brežice, Bizeljsko, Čatež ob Savi in Dobova. V občini letno beležimo 618.000 nočitev (povprečje zadnjih štirih let), imamo 1.373 sob in 4.305 ležišč.

Pregled stanja s področja stanovanjske politike kaže, da je v občini 24.238 prebivalcev in da imamo 10.563 stanovanj. Občina Brežice ima v svoji lasti 132 stanovanj, od katerih jih je 111 neprofitnih, 14 tržnih ter 7 službenih. Posameznik lahko pridobi v najem neprofitno stanovanje le tako, da se javi na razpis občine in izpolnjuje ustrezne pogoje, za tržna in profitna stanovanja pa se ob prostih kapacitetah razpiše in pridobi zainteresirane za najem. Iz povpraševanja po neprofitnih stanovanjih se kaže, da bi Občina potrebovala še 40 stanovanj, kar pa je velik finančni vložek, ki ga ni zmožna. Ob tem Občina zagotavlja tudi sredstva za subvencioniranje najemnin in sicer znaša skupna vrednost subvencioniranja neprofitnih stanovanj na letni ravni 38.000,00 € za 54 stanovanj. Občina nima zagotovljenih bivalnih enot za primer interventne nastanitve ali nastanitve občanov, ki ne morejo izpolnjevati svojih obveznosti v stanovanjih.

I.6.1 RAZVOJ INDUSTRIJSKIH CON

V občini ni bilo v preteklosti systemskega pristopa k načrtovanju, pripravi in prenovi gospodarski con. Kljub pričakovanju, da se bodo s pojavom meje z Hrvaško dogradile nove gospodarske cone v občini, se to ni zgodilo zaradi neustrezno izbranih nekaterih lokacij gospodarskih con (arheološki rezervati, slaba dostopnost), neaktivnosti občine pri nakupu nezazidanih stavbnih zemljišč, nepravočasne izgradnje komunalno opremljenih stavbnih zemljišč in prenove dotrajane infrastrukture ter previsoke cene komunalno opremljenih stavbnih zemljišč.

Na območju občine je bilo do pred kratkim pet območij namenjenih industrijsko – obrtnim conam. Dve območji sta se s časom izkazali kot neaktualni in nesposobni za realizacijo, zato jim z Občinskim prostorskim načrtom odvzemamo stavbna zemljišča ter po namenski rabi spreminjamo nazaj v kmetijska zemljišča. To je območje IC Sromlje, ki se nahaja na naravovarstvenem območju ter območje IC GTO Obrežje, kjer se nahajajo arheološka nahajališča. Na obeh območjih ni izkazanega resnega interesa po razvoju gospodarskih con, dodatno so obremenjena z varstvenimi režimi, zato se jih ne vodi več kot gospodarske cone, temveč se gospodarski razvoj aktivno usmerja v IPC Brezina, IC Slovenska vas ter OC Dobova.

1. IC Brezina

Območje se ureja z Občinskim podrobnim prostorskim načrtom za IPC Brezina. Z OPN bo območje obsegalo 39 ha zemljišč za pozidavo s proizvodnimi objekti, njena lega pa omogoča še nadaljnje širitve. Cona je komunalno opremljena, neposredno povezana z železnico (industrijski tir) in cesto. V njej že deluje nekaj gospodarskih subjektov, večina gospodarske cone je še nepozidane.

2. IC Slovenska vas

Območje je namenjeno gospodarskim dejavnostim. Cona, nekoč tehnično remontni zavod vojske, je z osamosvojitvijo RS leta 1991 prešla v last MORSA, ki po trenutno znanih podatkih razpolaga še z enim nepozidanim stavbnim zemljiščem in nekaj večjimi objekti. Prvotna vizija brezcarinske cone v trgovinskem in proizvodnem smislu je prerasla v industrijske obrate (orodjarstvo, pol proizvodnja za avtomobilsko industrijo, proizvodnja mati in vijakov..) in generalna skladišča za nadaljnjo distribucijo. Ocenjuje se, da je na območju cone v tem trenutku na razpolago 15 hektarjev prostih površina, tako v javni kot zasebni lasti.

Cona je komunalno opremljena primerno njeni dejavnosti, zato ostaja kot prioriteta, kamor se usmerja proizvodne dejavnosti ter skuša oživiti nekoč dejavno industrijsko cono.

3. OC Dobova

Območje se ureja z Občinskim podrobnim prostorskim načrtom Obrtna cona Dobova. Zemljišča so v večji meri v privatnem lastništvu. Območje bo s sprejetjem OPN obsegalo 9 ha zemljišč, nepozidan pa je še večji del cone.

V območje cone je pripeljano primarno cestno, vodovodno in kanalizacijsko omrežje. Kot naslednja faza opremljanja je s strani občine načrtovana izgradnja ceste znotraj območja urejanja z vključno sredinsko cesto, izgradnja vodovoda in cevne kanalizacije za elektro in telefonski priključek ob vseh novo predvidenih cestah z javno razsvetljavo ter izgradnja sekundarnega kanalizacijskega omrežja za posamezno gradbeno parcelo, ki pa ne vključuje odvajanja meteornih vod, le te se odvajajo v ponikovalnice in so del investicije bodočih lastnikov gradbenih parcel. GP 11 in GP 12 (glej spodaj tabelo) sta opremljeni z že zgrajenim sekundarnim cestnim in kanalizacijskim priključkom.

V občini so še sledeče obstoječe poslovno industrijske lokacije:

- »vino Brežice« (danes tu poslovna stavba HESS ter drugi najemniki prostorov, kjer se je nahajal prej vino Brežice);
- TPV (kovinska predelovalna industrija- avtodeli, avtoprikolice) je edini industrijski obrat, ki deluje, nima pa možnosti za širitev;

Potencial za razvoj proizvodnih območij je na območju občine, predvsem pa neposredno ob območju železnice in avtoceste, velik. Izkazane so prostorske možnosti za povezavo čezmejnih proizvodnih območij vzdolž avtoceste ter posledično razvoj pomembne in privlačne čezmejne proizvodno logistične tranzitne lokacije vzdolž 10. panevropskega koridorja.

Na območju občine se nahaja še območje Feniks ob letališču Cerklje ob Krki, za katerega je sprejet državni prostorski načrt in v prihodnosti predvideva razvoj pomembnejšega gospodarskega središča, ki se bo navezoval na obstoječo prometno infrastrukturo.

1.7 Kmetijstvo

Raznolikost kmetijskih kultur je v občini Brežice prav zaradi različnih ugodnih pogojev za kmetijstvo izredno velika. Ugoden osrednji del občine omogoča intenzivno kmetijsko pridelavo predvsem v poljedelstvu, hkrati pa nudi ugodne pogoje za lociranje rastlinjakov. Medtem ko so območja na severnem in južnem delu občine dobre vinogradniške lege.

V register kmetijskih gospodarstev je vpisanih 3028 subjektov.

Kmetijstvo je – glede na intenzivnost pridelave in panoge – prostorsko izrazito deljeno na dva dela. Na območju krško-brežiškega polja prevladuje intenzivnejše kmetijstvo s poudarkom na vrtnarstvu in živinoreji, na območju severnega in južnega dela občine pa prevladuje vinogradništvo. Manj zastopani vendar zelo pomembni panogi v občini sta sadjarstvo ter vzgoja cvetja.

Kmetije na območju občine Brežice so majhne, posest pa razdrobljena. Kmečka gospodarstva s tako posestniško strukturo niso konkurenčno sposobna. Velikost posesti bo v prihodnosti ključen faktor pri načrtovanju konkurenčno sposobnih kmetij. Zaradi slabše donosnosti se opušča živinoreja, kar posledično prinaša vse večje zaraščanje manj kvalitetnih kmetijskih zemljišč in s tem spremembe v kulturni krajini.

Možnosti so za intenzivno kmetijsko pridelavo v rastlinjakih in ogrevanje le teh z geotermalno vodo.

V občini je nekaj večjih kmečkih gospodarstev, ki so samozadostna in se lahko preživljajo le s kmetijsko dejavnostjo. Veliko kmetij se odloča za dopolnilne dejavnosti. Pomembno vlogo v kmetijstvu igra intenzivno sadjarstvo in vzgoja sadik. Pojavljajo se konflikti med kmetijstvom in varstvom narave (Kozjanski park) ter vodovarstvenimi območji.

Agrarne operacije so se v preteklosti izvajale na približno 15% vseh kmetijskih površin. Prostorsko najboljše so izvedene komasacije ter hidromelioracije, manj obsežno pa agromelioracije. Namakanje kmetijskih površin se vrši z izkoriščanjem podtalnice iz vrtin prodnih nanosov in termalne vode večinoma z individualnimi sistemi.

Na območju občine Brežice se je večji del agrarnih operacij - izboljšava kmetijskih zemljišč (poravnavanje zemljišč, založno gnojenje) z ureditvijo vodnega režima – izvajalo v obdobju 1981-1990. Agrarne operacije so se izvajale skupaj na 2428 ha, kar predstavlja 15 % vseh kmetijskih površin v občini. Skupaj so bile izvedene na 11 območjih (Sromljica, Gabrnica, Krška vas, Krško polje - Gazice, Krška vas – Boršt, Brežiško polje – spodnji Močnik, Zakotjek, Brežiško polje – Bukošek, Piršebreg, Krško polje – Črešnjice – Skopice, Dobovsko polje 1 in 2). V prostorskem planu občine niso specificirane posamezna agrarne operacije.

I.8 Gozdarstvo

Gozdovi predstavljajo približno 35% območja občine. Predvsem je gozd omejen na severni (območje Orlice) in južni (območje Cirknika) del občine. Gozdovi v občini nimajo bistvenega gospodarskega pomena, so pa pomembni predvsem z vidika ekološke in socialne funkcije. Kot take je potrebno poudariti predvsem nižinske gozdove Krško-Brežiškega polja (Dobrava, Vrbina)...Kot varovalni gozd je opredeljenih 10 manjših območij nižinskih gozdov (skupno približno 12 ha), ki so pomembni z vidika ohranjanja gozdnih zaplat v kmetijski krajini in eno strnjeno večje območje varovalnega gozda na skrajnem jugu občine.

Po podatkih Zavoda za gozdove je skupna površina gozda v občini 9,925 ha.

Ocena zaraščanja je 1 %.

Izrazita je razdrobljenost gozdne posesti. Obsežnejša gozdna območja so območja ob Mokricah, Orlica, nižinski gozd pri Dobovi in gozdovi južnega dela občine. Gozdnih rezervatov v občini ni.

Posebnost je večji kompleks topolovih nasadov, ki je bil nasajen zaradi potreb po lesni masi za papirnico in obsega 300- 400 ha in je v pristojnosti kmetijske dejavnosti. Velik razvojni problem na področju gozdarstva predstavlja tudi izjemno razdrobljena posestniška struktura gozdov. Posledično gozdna masa v omenjenih gozdovih ostaja.

V občini Brežice je samo eno območje varstva gozdov, ki obsega približno 126 ha zemljišč.

I.9 Naravne in kulturne danosti

Naravne in kulturne danosti občine predstavljajo velik potencial za oblikovanje raznolike in prostorsko ustrezno razvrščene turistične ponudbe. Poleg že uveljavljenih turističnih lokacij v občini (terme Čatež, grad Mokrice z golfom), občina posebno pozornost namenja razvoju turizma v svojem širšem prostoru – s poudarkom na širšem območju Bizeljskega in Gorjancev.

Turistični potencial v smislu vključevanja kulturne dediščine ter naravnih danosti v turistično ponudbo, kot tudi razvoj specifične kvalitetne turistične ponudbe (vezane na termalni turizem, vinske poti...) je še vedno premalo izkoriščen. Pomanjkljivost v turistični ponudbi predstavlja tudi izrazita koncentracija nastanitvenih zmogljivosti v Termah Čatež ter nizka koncentracija teh kapacitet v preostalih delih občine. Te se v občini postopoma razvijajo predvsem v navezavi s turističnimi kmetijami in vinskimi potmi.

Območje občine je bogato z gradovi od katerih sta izkoriščena predvsem dva – grad Brežice in grad Mokrice. Velik in premalo izkoriščen potencial pa v občini predstavljata gradova Bizeljsko in Pišece.

Primer ustreznega vključevanja območja varstva narave v turistično-rekreacijsko ponudbo občine so Jovsi. Tak potencial ima še več območji v občini – širše območje Bizeljskega, Gorjanci, Dobrava, Vrbina...

Tako v primerih kulturne dediščine, kot na območjih ohranjene in varovane narave, gre za velik turistično-rekreacijski potencial, ki ga je treba izkoriščati s poudarkom na skladnem razvoju z ohranjanjem narave in kulturne dediščine.

V občini Brežice je zavarovanih 64 vrednot. Od tega jih je 33 državnega pomena. V občini je tudi 40 območij naravnih vrednot, od tega jih ima 14 državni pomen.

Na območju občine so 4 EPO zavarovana območja: Dobrava - Jovsi – Sotla; Sava; Krka in Gorjanci. Ožje zavarovana območja v občini Brežice so Jovsi, Pišece in Mokrice, širše zavarovano območje pa

je regijski park Kozjansko. Velik del občine prekriva tudi Natura 2000 z območji Dobrava – Jovsi, Orlica, Vrblina, Kozjansko - Dobrava – Jovsi (edini SPA).

Na območju občine Brežice je zavarovanih 30 objektov nepremične kulturne dediščine, evidentiranih in predlaganih za zavarovanje pa je še dodatnih 129 objektov. Zavarovanih je 6 območij kulturne dediščine, še 6 pa jih je predlaganih za zavarovanje.

Različni režimi varstva narave so v občini skoncentrirani predvsem na severnem delu občine (Orlica, Kozjanski regijski park), na južnem delu občine (Gorjanci) ter na območju Krško-Brežiškega polja (Sava, Krka, Dobrava, Jovsi, Dramlja...). Na celotnem območju občine so kot zavarovano območje opredeljena 4 območja – kot ožje zavarovano območje Jovsi, Pišece in Mokrice, kot širše zavarovano območje pa regijski park Kozjansko. Kot območja Natura 2000 so opredeljena SCI območja Dobrava – Jovsi; Orlica; Vrblina in SPA območje Kozjansko - Dobrava – Jovsi. Ekološko pomembna območja so v občini 4: Dobrava - Jovsi – Sotla; Sava; Krka in Gorjanci. V občini je opredeljenih 40 območij naravnih vrednot, od tega jih ima 14 državni pomen. Z vidika ohranjanja narave in biotske pestrosti so problematične spremembe v prostoru, ki posledično povzročajo vplive na naravno okolje. Predvsem je problematično širjenje nekaterih konfliktnih dejavnosti v prostoru, s tem pa posledično tudi spreminjanje in izginjanje nekaterih habitatov

I.10 Gospodarska javna infrastruktura

I.10.1 PROMETNA OMREŽJA

Čez območje občine Brežice poteka 10. panevropski prometni koridor (Trans European Network – TEN). Poteka od Salzburga do Soluna (preko Ljubljane in Zagreba). V sklopu 10. TEN sta tako cestno kot železniško omrežje. Predvideva se rekonstruiranje in dograditev železniške povezave mednarodnega pomena.

Preko občine poteka pomembna avtocestna povezava A2 Obrežje-Ljubljana, ki omogoča kakovostno dostopnost območja občine predvsem v smeri proti Ljubljani in Zagrebu.

Omrežje regionalnih in državnih cest je sicer dobro razvejano, vendar se na omrežju pojavlja nekaj kritičnih točk, ki onemogočajo normalen potek prometa skozi naselja, kot tudi onemogočajo njihov kvaliteten razvoj. Problem predstavlja tudi neustrezna razpršena gradnja, ki se je stihijsko razvila ob prometnicah ter njihovi uvozi in izvozi na regionalne in državne ceste.

Občina sicer ne vodi statistike na državnih cestah, ker pa le te neposredno potekajo po njenem ozemlju in predstavljajo glavne prometnice, vsekakor spremlja tudi stanje na njih. Zato je tudi v preteklosti dosegla podpis protokolov za obnovo in gradnjo določenih državnih cest in se bo za to še vnaprej prizadevala. Ker pa je realizacija predvsem odvisna od glavnega financerja, Občina nima neposrednega vpliva na doseganje postavljenih ciljev.

Na območju občine je omrežje občinskih cest in javnih poti precej razvejano, kljub temu predvsem severni del občine in Gorjanci nimata ugodne dostopnosti do centralnih naselij, kot tudi ne do občinskega centra, obenem pa so povezave na sosednja območja slabe oziroma neobstoječe. problem predstavlja mnogo slepo zaključenih cest predvsem na severnem območju občine.

Občina Brežice ima kategoriziranih 627 km občinskih cest in sicer 266 km lokalnih, 25 km zbirnih mestnih in krajevnih cest in 336 km javnih poti.

Občina že nekaj časa zaznava potrebe po vzpostavljanju kolesarskih poti zaradi turističnega razvoja in povsem lokalnih potreb. Za namen določitve ustreznih kolesarskih smeri je bila že v letu 2009 izdelana študija znotraj projekta Bypad – Kolesarski promet v občini Brežice, ki je pokazala, da je trenutno

razpoložljiva kolesarska infrastruktura še nepovezana in ni usklajena z dejanskimi potrebami kolesarjev. Občina prepoznava razvoj kolesarskih poti kot pomembno nalogo, zaveda pa se, da vseh kolesarskih poti ni mogoče zagotoviti v asfaltirani izvedbi in tudi ni cilj vse kolesarje usmeriti na izključno asfaltne površine in jim s tem odvzeti stik z naravo.

S trendom povečevanja zdravega življenja se poleg kolesarjenja vse bolj uveljavlja tudi peš hoja, poleg tega pa so pešpoti večinoma tudi šolske poti. V občini imamo že zgrajenih cca 45 km pločnikov.

Občina Brežice je na področju javne razsvetljave izjemno bogato opremljena, saj imamo postavljenih 4796 svetilk. Javna razsvetljava razsvetljuje ceste, pločnike in druge javne površine, kar pomeni letno porabo električne energije 2921 MWh/letno.

Občina Brežice je pristopila tudi k izvedbi usmerjevalne signalizacije za javne ustanove, ki je bila izvedena v letih 2008-2009. S tem sistemom so označene vse javne ustanove in objekti v mestu Brežice.

Mesto Brežice ima ustrezno urejen cestni sistem. Sedanja obvoznica dobiva značaj mestne zbirne ceste. Zato bo potrebno zgraditi novo vzhodno obvoznico mimo Brežic, ki se bo priključevala na avtocesto. Predvidena obvoznica se bo v severnem delu od Šentlenarta nadaljevala z novo povezovalno cestno do Krškega. Prav tako je potrebno povezati Slovensko vas, ob meji, južno od avtoceste, z novo povezovalno cesto.

V večini naselij se izkazuje potreba po celovitem pristopu k reševanju prometne ureditve naselij. Ta naj bi zajemala jasno zasnovan prometni režim z ustrezno zasnovanim sistemom dostopnih in zbirnih poti, urejenim priključevanjem in križanjem prometnic, ustrezno zasnovanim sistemom varnih pešpoti v naselju vključno z varnimi prehodi za pešce, kolesarskih poti ter ustrezno urejenimi in zadostnimi površinami za mirujoči promet.

Hrbtenico železniškega omrežja na območju občine Brežice predstavlja povezava mednarodnega pomena v okviru 10. panevropskega prometnega koridorja, kjer se načrtuje tudi rekonstrukcija in dograditev daljinske železniške povezave mednarodnega pomena, ki bo omogočala hitrosti do 160 km/h. V občini sta dve železniški potniški postaji Brežice in Dobova. Industrijski tiri so speljani le do poslovne cone Brezina. Zahodno od Dobove - proti državni meji Slovenske železnice načrtujejo prometni terminal.

Na območju občine se nahaja vojaško letališče Cerklje ob Krki, v okviru katerega je tudi heliport.

V Občini so vzpostavljene redne avtobusne linije prevoznikov. Do sedaj so se občasno izkazale kakšne posebne potrebe, ki jih je prevoznik reševal glede na svoje možnosti. Zaradi širitve turistične ponudbe pa Občina tudi aktivno razmišlja o uvedbi novih – turističnih linij, ki bi povezovala turistične ponudnike in staro mestno jedro, kot kulturni spomenik. V povezavi z iskanjem lokacij izvenmestnih parkirišč, se bo hkrati verjetno morala vzpostaviti tudi nova linija mestnega avtobusa.

I.10.2 TELEKOMUNIKACIJE

Dostopnost do interneta, TV in telefonskega signala – občina Brežice je izjemno geografsko razgiban teren, kar po eni strani daje prednosti, po drugi strani pa predstavlja oviro za vzpostavitev določene infrastrukture. Občina sicer želi, da bi imeli njeni občani primerne telekomunikacijske povezave in možnost izbire storitev. To področje pa je seveda izbirno, saj na trgu telekomunikacij velja tržni princip. Poseg Občine predstavlja izjemno velik finančni vložek, zato pa Občina spodbuja druge ponudnike z znižano oz. brezplačno služnostjo za gradnjo telekomunikacijskih omrežij.

I.10.3 SISTEM OSKRBE S PITNO VODO

V občini ni celoten sistem oskrbe s pitno vodo v upravljanju javne gospodarske službe, saj kar nekaj lokalnih skupnosti samostojno vodi vodo-oskrbo pod vodstvom vodovodnih odborov.

Občina ima sicer javno vodovodno omrežje s skupno dolžino cca 300 km in oskrbuje iz javnega omrežja skupaj cca 18.000 prebivalcev (podatek se spreminja, ker občina prevzema vedno več zasebnih vodovodov), kar predstavlja 74% vseh prebivalcev.

Vaški vodovodi, v upravljanju krajevnih skupnosti, ki posamezno oskrbujejo več kot 50 prebivalcev, skupaj oskrbujejo, po naših neuradnih podatkih, cca. 3.976 prebivalcev oziroma 16,36% prebivalcev občine Brežice. Popolnoma zasebni vodovodi pa se pojavljajo na območjih, kjer je pod 50 prebivalcev.

V občini deluje 5 vodovodnih sistemov:

1. VS Brežice

Vodovodni sistem Brežice oskrbuje s pitno vodo 14.479 prebivalcev na tem območju, kar predstavlja 59,24 % od celotnega števila prebivalcev občine Brežice po popisu iz leta 2005, ki znaša 24.443. Vodovodni sistem Brežice je zelo zahteven, saj vso vodo črpamo iz globoke podtalnice iz vodnjakov, ki so globoki tudi do 200 m. Velik delež vode tudi prečrpavamo v 2. in 3. tlačno cono za višje ležeča naselja. Zaradi zahtevnosti sistemov ponekod obratujemo z zelo visokimi tlaki (od 6 do 8 barov), kar povečuje tudi izgube vode na teh vodovodnih sistemih. Sistem sestavljajo 3 črpališča (dve iz globoke vrtine, eno iz kopanega betoniranega vodnjaka), 11 vodohranov in raztežilnikov, 5 prečrpavališč in 1 hidro postajo.

2. VS PIŠECE

Vodovodni sistem Pišece oskrbuje s pitno vodo 970 prebivalcev na tem območju, kar predstavlja 3,97 % od celotnega števila prebivalcev občine Brežice po popisu iz leta 2005, ki znaša 24.443.

Vodovodni sistem Pišece upravljamo od leta 2002 naprej, do takrat pa je upravljala s starimi vodovodi KS Pišece oz. posamezni vodovodni odbori. Vodovodni sistem Pišece je zelo zahteven, saj vso vodo črpamo iz triasnega dolomitnega vodonosnika z dobro izdatnostjo 15 – 20 l/s iz 1 vrtine, ki je globoka 100 m.

3. VS MOKRICE

Vodovodni sistem Mokrice oskrbuje s pitno vodo 1.243 prebivalcev na tem območju, kar predstavlja 5,09 % od celotnega števila prebivalcev občine Brežice po popisu iz leta 2005, ki znaša 24.443. Vodovodni sistem Mokrice upravljamo od leta 1996 naprej, do takrat pa sta upravljala s starimi vodovodi KS Jesenice na Dolenjskem in KS Velika Dolina.

Vodovodni sistem Mokrice je zelo zahteven, saj vso vodo črpamo iz dolomitnega vodonosnika iz 2 vodnjakov, ki sta globoka do 126 m.

4. VS SROMLJE

Vodovodni sistem Sromlje oskrbuje s pitno vodo 322 prebivalcev na tem območju, kar predstavlja 1,32 % od celotnega števila prebivalcev občine Brežice po popisu iz leta 2005, ki znaša 24.443. Vodovodni sistem Sromlje upravljamo od leta 1993 naprej, ko je bil dograjen novi vodovodni sistem Sromlje. Do takrat pa so s starimi vodovodi upravljali razni vodovodni odbori v KS Sromlje.

Vodo črpamo iz vodnjaka v dolomitnem vodonosniku, ki je globok 200 m.

5. VS STOJANSKI VRH

Vodovodni sistem Stojanski vrh oskrbuje s pitno vodo 130 prebivalcev na tem območju, kar predstavlja 0,53 % od celotnega števila prebivalcev občine Brežice po popisu iz leta 2005, ki znaša 24.443. Ob oskrbi gospodinjstev, se s pitno vodo oskrbuje večji del vinskih kleti na tem značajno vinorodnem območju.

Vodovodni sistem Stojanski vrh nima posebne zgodovine, saj je začetna vodo-oskrba delovala na individualnih t.i. kapnicah, kasneje v letu 1995, pa so vaščani v samostojni iniciativi postavili vodovodni sistem okviroma sedanjega obsega, ki je bil leta 2005 samovoljno predan v naše upravljanje.

I.10.4 KANALIZACIJSKO OMREŽJE

Na območju občine je manjši del prebivalcev priključen na kanalizacijsko omrežje. Trenutno sta v občini dva kanalizacijska sistema: Brežice in Obrežje, v končni fazi izgradnje pa je tudi kanalizacijski sistem Globoko.

Na sistem Obrežje je priključenih 670 prebivalcev iz naselij Obrežje, Mala Dolina, Velika Dolina, Slovenska vas, Nova vas pri Mokricah, Rajec ter Jesenice na Dolenjskem, medtem ko se na kanalizacijski sistem Globoko prebivalci še priključujejo.

V Občini ostaja še 20 naselij, za katera mora Občina zagotoviti ustrezne načine čiščenja odpadne komunalne vode, to pomeni za 2.200 PE. Večina kanalizacijskih omrežij je že zgrajena, ostala območja pa bodo v večini pokrita z MKČN.

Na sistem Brežice je priključenih 7250 prebivalcev mesta z okolico, kar je 36% vseh prebivalcev, ki jih oskrbujemo s pitno vodo oz. 30% vseh prebivalcev občine Brežice.

Vsi trije kanalizacijski sistemi se zaključujejo s čistilnimi napravami in sicer sistem Brežice s Centralno čistilno napravo Brežice, sistem Obrežje s Komunalno čistilno napravo Obrežje ter sistem Globoko s Komunalno čistilno napravo Globoko.

Čistilne naprave odpadno vodo pred izpustom v končni recipient – v našem primeru je to reka Sava - mehansko in biološko očistijo do takšne stopnje, da okolja ne obremenjujejo prekomerno.

I.10.5 RAVNANJE Z ODPADKI

Za ravnanje z odpadki v občini Brežice skrbi podjetje Komunala Brežice d.o.o. V sistem zbiranja, odvažanja in odlaganja komunalnih in drugih odpadkov je v občini zajetih okoli 22.530 prebivalcev ter vsa podjetja in javni zavodi, kar pomeni, da je odvoz odpadkov urejen na območju celotne občine.

Občani se srečujemo z povečano količino odpadkov, predvsem zaradi embalaže. Predpisi s tega področja se konstantno spreminjajo in uvajajo zahteve po ločevanju odpadkov in ustreznem zbiranju po frakcijah.

Prvi učinki aktivnosti osveščanja občanov se že kažejo v nižjih zbranih količinah odpadkov in pričakujemo, da se bo ta trend z dodatnim osveščanjem občanov tudi nadaljeval do neke optimalne točke.

I.11 Medsebojni vplivi in povezave s sosednjimi območji

Občina se pretežno povezuje v smeri Krškega in Zagreba tako preko železniškega, avtocestnega omrežja kot sistema regionalnih prometnic. Slabše je občina povezana z mejnimi občinami na severu ter čezmejnimi občinami, delno zaradi reliefnih pregrad, delno zaradi državne meje, ki je zavrla naravne razvojne procese prometnega omrežja območja.

Občina je povezana tudi z regijskem središčem Zagreb v sosednji Hrvaški predvsem v zaposlitvenih, izobraževalnih in ekonomskih funkcijah. Vplivno območje Zagreba že sega do državne meje in brez učinkovitih razvojnih usmeritev Brežiške občine, lahko postane močna konkurenčna ovira. Hkrati pa lahko občina v okviru razvoja gradu Mokrice vzpostavi kvalitetno vstopno točko v občino in državo ter s tem še dodatno poveže navezavo na sosednjo državo.

Občina je vključena v območje Kozjanskega parka skupaj z ostalimi 4 občinami (Bistrica ob Sotli, Kozje, Krško in Podčetrtek).

Območje Gorjancev je pomembna meddržavna rekreacijska površina, kjer se planinske poti prepletajo in povezujejo tudi čez mejo.

II. Ocena stanja in razvojnih gibanj

II. 1 Gospodarstvo

Ugodna prometna lega, vstop Slovenije v EU in Schengen, avtoceste in nadgradnja železniške infrastrukture s posledičnim povečanjem prometnih tokov, ustvarja povpraševanje po industrijskih in poslovnih površinah v občini.

Občina ima ugodne možnosti za krepitev vloge proizvodnega in poslovnega središča ter posledično zaposlitvenega središča, s poudarkom na rasti števila delovnih mest predvsem v storitvenih dejavnostih.

V občini Brežice se izkazuje velik potencial za prometno logistično območje nacionalnega pomena. Vstop Slovenije v Evropsko unijo, predvsem pa vključitev v šengenski režim predstavlja za občino izjemen potencial za nadaljnji razvoj prometno logističnih ter proizvodnih dejavnosti.

II. 2 Turizem

Bogate kulturne značilnosti in naravne danosti ter dobra dostopnost predstavljajo za občino izjemen potencial za turizem. Ob dejstvu, da varstveni režimi, predvsem na nekaterih predelih občine predstavljajo omejitve za večji razvoj drugih dejavnosti, predstavlja turizem potencial za gospodarski razvoj.

Obstoječo turistično ponudbo je potrebno povezati v smiselno celoto s skupno turistično ponudbo in večjimi centri (za osrednji del občine – mesto Brežice, za severni del občine – gradova Bizeljsko in Pišece v navezavi z gradom Podsreda in Kunšperk, za južni del občine – grad Mokrice). Potrebno je vzpostaviti turistični informacijski sistem, ki bo oblikoval in tržil celotno ponudbo.

Povezovanje znotraj območja občine omogoča celovitejši pristop za razvoj in promocijo turistične ponudbe predvsem v smislu rekreacije v naravi (pohodništvo, kolesarstvo), omrežja turističnih kmetij in turističnih zidanic in nastanitvenih zmogljivostih v podeželskih naseljih, ki poleg ekonomskega učinka, omogočajo ohranjanje kulturne krajine in naselbinske dediščine.

Razvoj turizma v mestu in na podeželju je prepoznan kot perspektivna dejavnost v občini, še posebej s povezovanjem športne infrastrukture ter naravne in kulturne dediščine. Poleg razvoja podeželskega turizma ima občina tudi kvalitetne prostorske in vsebinske možnosti razvoja na področju športno rekreativnih dejavnost z že obstoječo kvalitetno infrastrukturo ter možnostjo nadgradnje le te v usmerjene turistične ponudbe. Pomemben segment celovitega turističnega produkta je dopolnilna ponudba turističnih kmetij ter turističnih zidanic.

II. 3 Gospodarska javna infrastruktura

S posodobitvami regionalnega prometnega omrežja ter posodobitve železniškega omrežja se bo zagotavljalo dobre povezanosti znotraj regije.

Predvidena posodobitev železniškega omrežja predstavlja za občino dodatno možnost gospodarskega razvoja kot prometnega vozlišča oziroma prometno logističnega terminala nacionalnega pomena. Obenem pa omogoča tudi razvoj železniškega javnega potniškega prometa.

S posodobitvami na regionalnem in občinskem omrežju je potrebno zagotoviti boljšo dostopnost do občinskega središča predvsem severnega dela občine v odnosu do občinskih središč.

Možnosti prostorskega razvoja gospodarske javne infrastrukture vzpostavljene zaradi razvojnih potreb države/regije, morajo biti predvidene tako, da se obremenitve prostora ustrezno razmestijo glede na občutljivost prostora, s tem, da bo zagotovljeno zeleno ohranjanje posameznih območij ter somerno razporejeno delovanje javnih služb izven zavarovanih ali varstvenih območij (zagotavljanje proizvodnje energentov- zlasti iz obnovljivih virov, zagotavljanje odlaganja oziroma obdelave odpadkov ipd).

Z opremljanjem obstoječih in načrtovanih stavbnih zemljišč z gospodarsko javno infrastrukturo in najsodobnejšo elektronsko komunikacijo bo občina lahko konkurirala ožjemu in širšemu (Ljubljana, Zagreb) tržišču, s tem pa bo dodan dodaten razvojni moment gospodarstvu v občini.

II. 4 Stanovanjska gradnja in urejanje naselij

Zaradi teženj po poselitvi, dokaj dobre dostopnosti, izjemnih naravnih kvalitiet in pogojev bivanja ter potencialov gospodarskega razvoja, se v občini izkazujejo stalne potrebe po individualni stanovanjski in večstanovanjski gradnji, za katere je pričakovati, da se bodo še stopnjevale. S smotrnim načrtovanjem zemljišč za potrebe stanovanj lahko občina krepi policentričen razvoj omrežja naselij. Obenem pa ima možnost sanacije negativnega pojava razpršene gradnje v odprtem prostoru ter ob naseljih vključno s prenovo stanovanjskega fonda. Ob tem je potrebno posebno pozornost posvetiti umeščanju zemljišč za stanovanjsko gradnjo in merilih zanjo v odnosu do obstoječih naselbinskih jeder ter kvalitetne kulturne krajine.

III. Strateške usmeritve

III. 1 Vizija

Občina Brežice bo zagotavljala višjo kvaliteto bivanja občank in občanov ter ustvarjala pogoje za skladen razvoj temelječ na znanju, inovativnosti, lojalnosti domačega prebivalstva, ki se zaveda standardov in omejitev okolja v smislu trajnostnega razvoja.

Uveljavila se bo kot turistično in rekreativno prepoznavna destinacija z uveljavljenim in visoko pozicioniranim turističnim produktom in prepoznavno blagovno znamko.

III. 2 Cilji *

* Občina Brežice je strateške cilje zastavila ob pripravi strategije v letu 2013. V maju 2014 so bile nekatere strateške usmeritve posodobljene.

III.2. 1 VLOGA OBČINE V REGIJI

Mesto Brežice bomo, skladno s strategijo prostorskega razvoja Slovenije, prednostno razvijali kot središče nacionalnega pomena v sklopu somestja Krško-Sevnica-Brežice.

Z razvojem prometno – logističnih, proizvodnih in storitvenih dejavnosti bomo prevzeli vodilno vlogo prometno – logističnega, proizvodnega in storitvenega centra v zaledju večjih centrov v regiji in širšem čezmejnem prostoru.

Z izgradnjo pristanišča na Savi bomo pomembno vplivali na plovnost Save ter s tem še pridobili na pomembnosti znotraj prometno-logističnih sistemih.

Z izgradnjo hidroelektrarn na Savi bomo prevzeli pomembno vlogo na področju proizvodnje električne energije na regijskem in državnem nivoju.

III.2. 2 POSELITEV

Mesto Brežice bomo krepili kot močno regionalno središče, ki vzpostavlja konkurenčen odnos v ponudbi delovnih mest z večjimi centri v regiji in čez mejo, predvsem na področju prometno – logističnih, proizvodnih ter storitvenih dejavnosti obenem pa, s sodobno zasnovanim mestom s kvalitetno ponudbo oskrbnih, storitvenih, družbenih, izobraževalnih, kulturnih, športnih in drugih dejavnosti, zagotavljali ugodne pogoje za bivanje in razvoj prebivalcev mesta.

Pritiske na poselitev bomo usmerjali preko ustrezno zasnovanega omrežja centralnih naselij, kar bo omogočilo krepitev vseh centrov v omrežju. Spodbujali bomo uravnotežen razvoj dejavnosti ter

omogočali kvalitetne pogoje za bivanje na celotnem območju občine, vključno z demografsko ogroženimi območji.

Kulturno in naravno dediščino bomo vključevali v razvoj poselitve, kot enega ključnih elementov prepoznavnosti prostora občine ter kot vodilo za prenavo in razvoj naselij, obenem pa tudi pomembnega dejavnika gospodarskega razvoja.

Zaradi potreb po novogradnjah za stanovanjske namene, bomo predlagali širitev poselitve za individualno in za večstanovanjsko gradnjo. Za potrebe individualne gradnje bomo širitve zagotavljali na celotnem območju občine v okviru naselij, večje površine za organizirano enodružinsko stanovanjsko gradnjo pa predvsem na območjih večjih naselij. Večstanovanjska gradnja bo omogočena v občinskih središčih. Obseg nove stanovanjske gradnje bo uravnotežen s potrebami družbenih, oskrbnih in storitvenih dejavnosti.

Konkretno, bodo naloge na poselitvi, v planiranem petletnem obdobju, zgoraj navedene vsebine oblikovale v novih prostorskih aktih. V preteklem letu je Občinski svet Občine Brežice sprejel OPPN Zelena meja, Spremembe in dopolnitve ZN Čatež – Savska pot ter OPPN za IPC Brezina, zato jih ni več na seznamu predvidenih aktov za sprejem. Nekatere občina še izdeluje, k izdelavi nekaterih (ne pa vseh potrebnih) pa bo v tem obdobju pristopila.

1. Pravno urejenost poselitve ter prostora (ter tudi vsebinsko) bomo uskladili skladno Zakonu o prostorskem načrtovanju in v letu 2014 sprejeli Občinski prostorski načrt (v nadaljevanju OPN), ki

predstavlja temeljni dokument občine, s katerim se ureja prostor in s tem tudi poselitev znotraj njenih meja.

2. Vzporedno z izdelavo OPN-ja že poteka izdelava nekaterih podrobnih prostorskih načrtov, kot sta OPPN za območje Trnja ter OPPN za območje Kaptol Dobova, kjer se snuje individualna stanovanjska gradnja. S sprejemom teh dveh dokumentov želi občina vzpodbuditi tovrstno gradnjo ter vplivati na poselitev še nepozidanih območij že obstoječih stavbnih zemljišč.

3. V izdelavi je OPPN Gramoznica Boršt, občina vodi postopek za drugega investitorja. Z dokument se omogoča koriščenje gramoza, dokument bo sprejet v letu 20104.

4. V izdelavi je tudi OPPN za območje Zasap, območje, ki je bilo oblikovano za selitev prebivalcev iz tega naselja zaradi širitve letališča Cerklje ob Krki. Zaradi neurejenega zemljiškega stanja zemljišč oziroma, ker se je izkazalo, da zemljišča niso v lasti državi, kot je bilo sprva mišljeno in je bila ta lokacija zaradi tega tudi izbrana za selitev prebivalcev Zasapa, se je sprejem dokumenta ustavil in je nadaljnji potek sprejemanja dokumenta vprašljiv. Vkolikor se na tem območju ne bo mogla realizirati selitev prebivalcev zaradi širitve letališča, bomo zemljišča v prihodnjih spremembah in dopolnitvah OPN-ja izvzeli iz stavbnih zemljišč.

5. Občina bo po sprejemu OPN pričela z izdelavo OPPN Terme Čatež za zunanjega investitorja, dokument bo sprejet predvidoma do leta 2017.

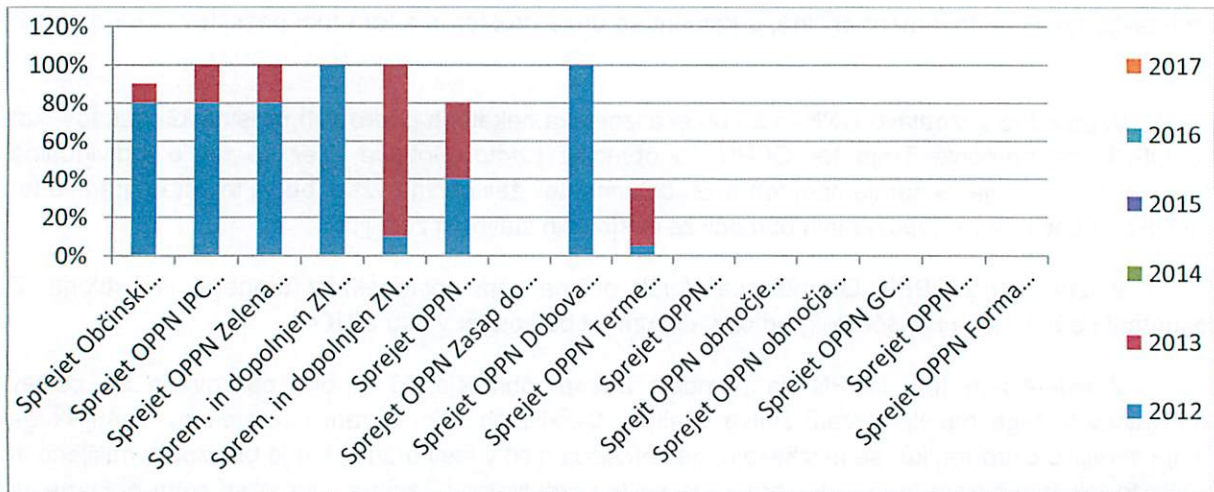
6. Po sprejetju OPN-ja bo občina postopoma, glede na aktualnost območja, pristopila k izdelavi vseh ostalih občinskih podrobnih prostorskih načrtov, katerih izdelava bo določena v OPN-ju. Najprej bo smiselno pristopiti k izdelavi prostorskih aktov na območju Šentlenarta, Tovarne pohištva ter na območju, kjer ima Komunalno podjetje prostor za svojo mehanizacijo. Predvidena je bila izdelava OPPN za območje Forma Sromlje z namembnostjo razvoja gospodarskih dejavnosti, vendar območje z OPN v večini izvzemamo iz stavbnih zemljišč saj ni realno pričakovati, da bi se tu razvila gospodarska cona (režim varovanja naravne dediščine).

S poselitvijo so povezane tudi nekateri državni projekti, ki prihajajo v naš prostor, to sta dve hidroelektrarni, vzhodna obvoznica, izven-nivojska križanja ter Vrbinska cesta. Občina se aktivno vključuje v vse te projekte in bo zagotavljala strokovne študije za uveljavitev svojih interesov (prometna študija za IPC Brezina)

III.2. 2. 1 Realizacija ciljev na področju poselitve za leti 2012 in 2013:

POSELITEV	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Sprejet Občinski prostorski načrt do 2013	80%	10%				
Sprejet OPPN IPC Brezica do 2013	80%	20%				
Sprejet OPPN Zelena meja do 2012	80%	20%				
Sprem. in dopolnjen ZN Čatež – savska pot do 2012	100%					
Sprem. in dopolnjen ZN Trnje do 2013	10%	90%				
Sprejet OPPN Gramoznica Boršt do 2012	40%	40%				
Sprejet OPPN Zasap do 2017	0%	0%				
Sprejet OPPN Dobova do 2013	100%					
Sprejet OPPN Terme Čatež do 2014	5%	30%				
Sprejet OPPN Šentlenart do 2017	0%	0%				
Sprejet OPPN območje Tovarne pohištva do 2017	0%	0%				
Sprejet OPPN območja zunanjih prostorov Kom.podjetja do 2017	0%	0%				
Sprejet OPPN GC Slovenska vas do 2017	0%	0%				
Sprejet OPPN mestnega jedra Brežice do 2017	0%	0%				
Sprejet OPPN Forma Sromlje do 2017	0%	0%				

Tabela 1: Poselitev

Graf 1: Realizacija ciljev na področju poselitve za leti 2012 in 2013

Obrazložitev:

Obrazložitev:

Občina Brežice je delno realizirala zastavljene cilje za leti 2012 in 2013.

Sprejeti so OPPN IPC Brezina, OPPN Zelena meja in ZN Trnje. Predvidevali smo tudi sprejem OPN, ki se je zamaknil v leto 2014, zaradi daljšega usklajevanja s pristojnimi nosilci urejanja prostora, kot je bilo predvideno.

Nadaljeval se je tudi postopek sprejema OPPN Gramoznica Boršt za zunanjega investitorja.

Za realizacijo vseh ostalih, večinoma dolgoročnih ciljev do leta 2017, se v letu 2013 postopki izdelave načrtov oziroma sprejema le teh še niso začeli. Njihov sprejem je vezan na sprejem OPN.

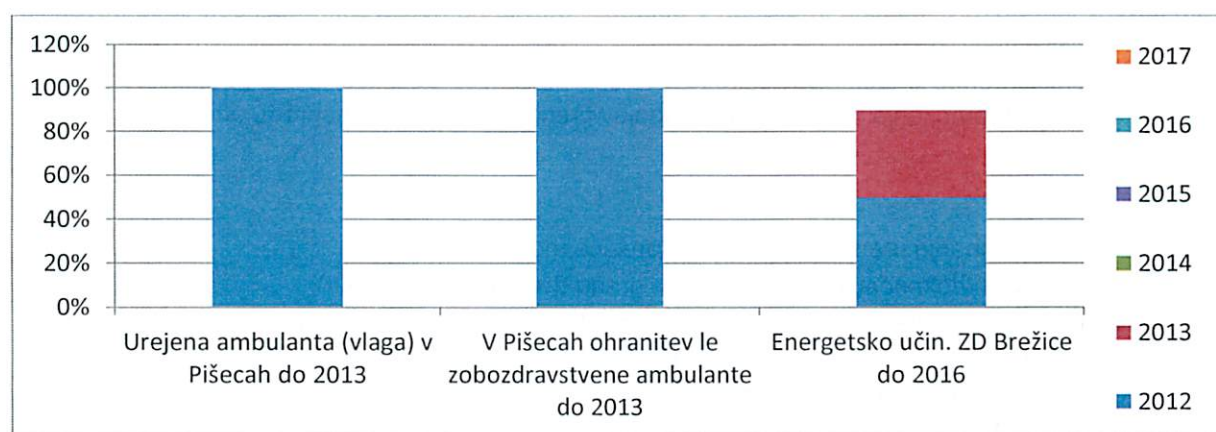
III.2. 3 PODROČJE DRUŽBENIH DEJAVNOSTI

1. ZDRAVSTVO

- Ureditev vlage v ambulantah v Pišecah in ureditev financiranja ogrevanja v teh prostorih. Obe ambulanti sta dejansko nerentabilni (malo število prebivalcev, ki gravitirajo nanju). Koncesionarja, ki opravljata dejavnost splošne medicine in zobozdravstva zato s sredstvi, ki jih dobita za izvedbo programa, ne moreta pokriti visokih stroškov (do leta 2013).
- V Pišecah se ukine ambulanta splošne medicine, ohranja pa zobozdravstvena ambulanta predvsem zaradi preventivne dejavnosti otrok in učencev OŠ Pišece (do leta 2013).
- Pristopi se k faznem urejanju energetske učinkovitosti ZD Brežice (do leta 2016).

ZDRAVSTVO	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Urejena ambulanta (vlaga) v Pišecah do 2013	100%					
V Pišecah ohranitev le zobozdravstvene ambulante do 2013	100%					
Energetsko učen. ZD Brežice do 2016	50%	40%				

Tabela 2: Zdravstvo

Graf 2: Realizacija ciljev na področju zdravstva za leti 2012 in 2013

Obrazložitev:

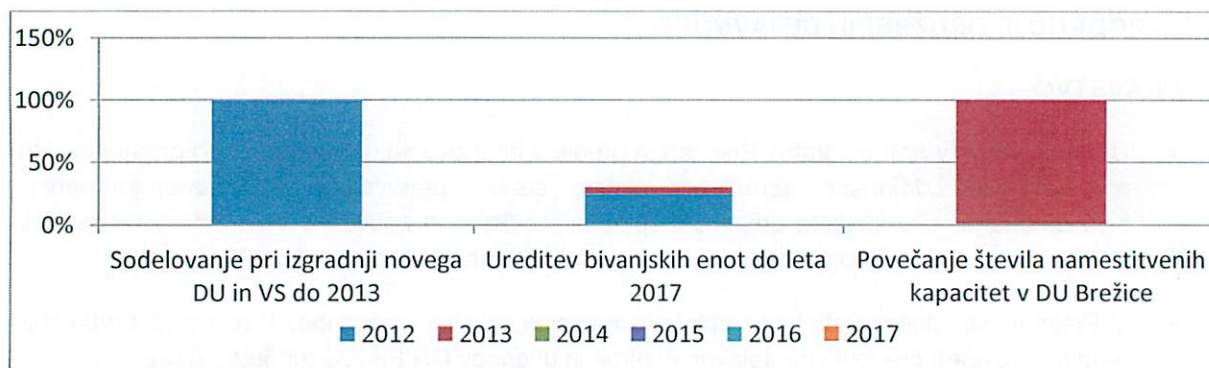
Že v letu 2012 je Občina Brežice realizirala dva zastavljena cilja na področju zdravstva. Z energetske sanacije je Občina več kot prepolovila stroške ogrevanja ZD Brežice. Polovica potrebne energije se pridobiva iz obnovljivih virov energije (sončni kolektorji, toplotna črpalka zrak – voda).

2. SOCIALA

- Sodelovanje pri izvajanju potrebnih aktivnosti za izgradnjo novega doma upokojencev v Brežicah in izgradnji varovanih stanovanj (do leta 2013).
- Povečati namestitvene kapacitete v Domu upokojencev Brežice (do leta 2013).
- Pridobitev dela obstoječega doma upokojencev v last Občine Brežice in ureditev bivanjskih enot ter prostorov za delovanje društev (do leta 2017).

SOCIALA	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Sodelovanje pri izgradnji novega DU in VS do 2013	100%					
Ureditev bivanjskih enot do leta 2017	25%	5%				
Povečanje števila namestitvenih kapacitet v DU Brežice	0%	100%				

Tabela 3: Sociala

Graf 3: Realizacija ciljev na področju sociale za leti 2012 in 2013

Obrazložitev:

Občina je v sodelovanju pri izvajanju potrebnih aktivnosti za izgradnjo novega doma upokoencev v Brežicah in izgradnji varovanih stanovanj cilj realizirala 100%.

Občina Brežice je ves čas priprave in izvajanja investicije »Izgradnja novega doma upokoencev v Brežicah«, sodelovala z investitorjem, pri izvedbi različnih aktivnosti, za čim hitrejšo realizacijo cilja. Dom je bil v letu 2013 dokončan in predan v uporabo. Število namestitvenih možnosti se je povečalo za 30 oseb.

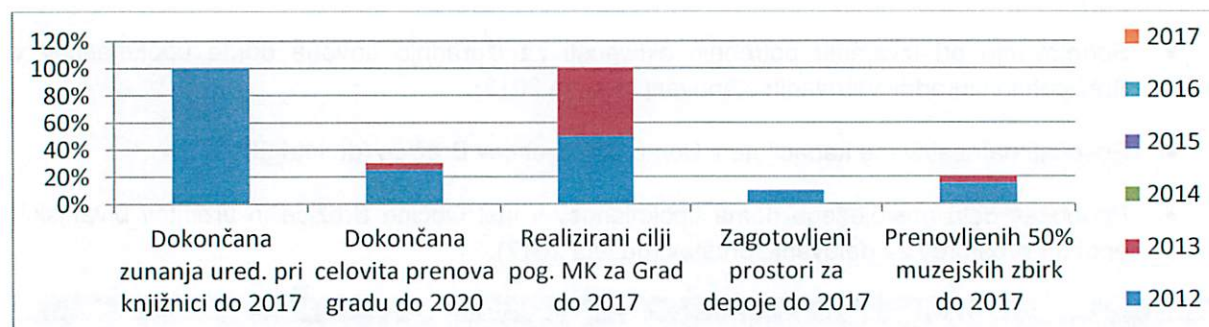
Ureditev bivanjskih enot: z lastnikom starega doma upokoencev so v letu 2013 potekali pogovori o pogojih za prenos premoženja. V zblizevanju pogojev prenosa postopoma napredujemo.

3. KULTURA

- Dokončati zunanjo ureditev pri Knjižnici Brežice (do leta 2016).
- Nadaljevati in dokončati celovito prenovalo gradu Brežice (do leta 2020).
- Realizirati zastavljene cilje iz pogodbe z MK – 4 nove zaposlitve in povečanje števila obiskovalcev muzeja oz. gradu (do leta 2016).
- Zagotoviti prostore za depoje (do leta 2016).
- Prenoviti 50% muzejskih zbirk (do leta 2016).

KULTURA	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Dokončana zunanja ured. pri knjižnici do 2017	100%					
Dokončana celovita prenova gradu do 2020	25%	5%				
Realizirani cilji pog. MK za Grad do 2017	50%	50%				
Zagotavljeni prostori za depoje do 2017	10%					
Prenovljenih 50% muzejskih zbirk do 2017	15%	5%				

Tabela 4: Kultura

Graf 4: Realizacija ciljev na področju kulture za leti 2012 in 2013

Obrazložitev:

Vsi dolgoročni cilji Občine Brežice na področju kulture so se pričeli izvajati že v letu 2012.

Realizirana je bila zunanja ureditev pri knjižnici. V sklopu celovite obnove gradu je bila v letu 2012 zaključena II. faza obnove. Občina Brežice je v letu 2013 pričela s pripravo potrebne dokumentacije za

prijavo na razpis za sofinanciranje izvedbe celovite prenove 3. Faza. V sklopu pridobivanja dokumentacije je izdelana PZI za izvedbo naslednje faze obnove ter PGD ter PZI za ureditev nove kotlovnice.

Zastavljeni cilji iz pogodbe z MK so realizirani 100%. Občina Brežice je realizirala 3 zaposlitve v ZPTM Brežice in 1 zaposlitev v Posavskem muzeju Brežice. Število obiskovalcev se je povečalo celo nekoliko bolj, kot je bilo načrtovano.

Za depoje je zagotovljen prostor na začasni lokaciji. Na tem področju v letu 2013 ni bilo napredka. Občina Brežice trenutno še ni našla ustreznih prostorov, kakor tudi ne potrebnih sredstev za urejanje dodatnih depojev.

Cilj prenove muzejskih zbirk je realiziran v 20%. V letu 2013 je bila prenovljena zbirka novejših zgodovine v Posavskem muzeju Brežice.

4. PREDŠOLSKA VZGOJA

- Oblikovati tudi krajši program v enem vrtcu na območju občine – V Vrtcu Mavrica Brežice in ob razpisu za vpis ponuditi staršem možnost vključitve vanj (do leta 2013).
- Pripraviti potrebno dokumentacijo za izgradnjo novega vrtca v Brežicah (do leta 2013).
- Pripraviti potrebno dokumentacijo za izgradnjo novega vrtca v Dobovi (dokumentacija do leta 2016, izgradnja po letu 2016).
- V sklopu urejanja prostorskih pogojev za OŠ Artiče, OŠ Cerklje ob Krki in OŠ Globoko urediti tudi prostore za izvajanje predšolske vzgoje (glej poglavje izobraževanje).

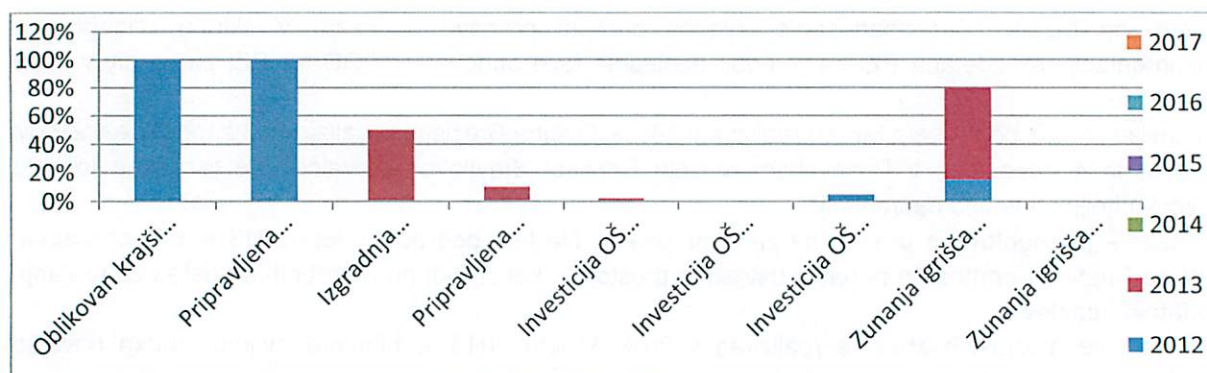
5. PRIMARNO IZOBRAŽEVANJE

Ohranja se obstoječa mreža šol. Glede na zagotavljanje sredstev za programe šol s strani države, oz. glede na možne spremembe zakonodaje se status posamezne šole lahko spremeni (do leta 2016).

- Dograditev in rekonstrukcija OŠ Cerklje ob Krki (do leta 2015).
- Dograditev in rekonstrukcija OŠ Artiče (do leta 2020).
- Dograditev in rekonstrukcija OŠ Globoko (do leta 2020).
- Izgradnja zunanjih igrišč pri OŠ Dobova (do leta 2014, prva faza do 2013).
- Izgradnja zunanjih igrišč pri OŠ Brežice (do leta 2016).

PREDŠOLSKA VZGOJA in PRIMARNO IZOBRAŽEVANJE	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Oblikovan krajši program do 2013	100%					
Pripravljena dok. Mavrica do 2013	100%					
Izgradnja novega vrtca v Brežicah do 2015	0%	50%				
Pripravljena dok. vrtec Dobova do 2017	0%	10%				
Investicija OŠ Cerklje ob Krki do 2015	0%	2%				
Investicija OŠ Artiče do 2020	0%					
Investicija OŠ Globoko do 2020	5%					
Zunanja igrišča pri OŠ Dobova do 2014	15%	65%				
Zunanja igrišča pri OŠ Brežice do 2017	0%					

Tabela 5: Predšolska vzgoja in primarno izobraževanje

Graf 5: Realizacija ciljev na področju predšolske vzgoje in primarnega izobraževanja za leti 2012 in 2013

Obrazložitev:

Cilj oblikovanja krajšega programa je realiziran, saj je Občina izvedla javni razpis za vpis otrok v krajši program vrtca. Na razpis ni bilo prijavljenih dovolj otrok, da bi oblikovali oddelek, zato se krajši program v letu 2013 ni izvajal.

Potrebna dokumentacija za izgradnjo novega vrtca v Brežicah je realizirana. Občina Brežice je na podlagi pridobljene dokumentacije in uspešne prijave na razpis za sofinanciranje investicije v letu 2013 pričela z izvedbo investicije. Investicija je v teku in bo končana v letu 2014.

Prva faza izvedbe investicije zunanjih igrišč pri OŠ Dobova je bila pričeta septembra 2013. Ker je morala Občina Brežice izpeljati pred izvedbo del še obsežna arheološka izkopavanja, in zaradi neugodnih vremenskih razmer v zadnjem delu leta, je bila investicija končana v letu 2014.

Občina Brežice je pričela s postopkom izvedbe arhitekturnega natečaja za izgradnjo šole in vrtca za potrebe OŠ Cerklje ob Krki. V letu 2014 bo natečaj zaključen, z izbranim natečajnikom pa bo sklenjena pogodba za izdelavo projektne dokumentacije.

V skladu s sprejetim vrstnim redom izvajanja investicij na področju vzgoje in izobraževanja v Občini Brežice, bo postopek pridobivanja dokumentacije za OŠ Artiče in OŠ Globoko pričel, ko bo izvedba prve investicije s seznama v teku.

Glede na zastavljen rok izvedbe zunanjih igrišč pri OŠ Brežice se aktivnosti v zvezi s pridobitvijo potrebne dokumentacije še niso začele. Izvedba bo sicer odvisna tudi od možnosti prijave investicije na različne razpise za sofinanciranje investicije.

6. SEKUNDARNO IN TERCIARNO IZOBRAŽEVANJE

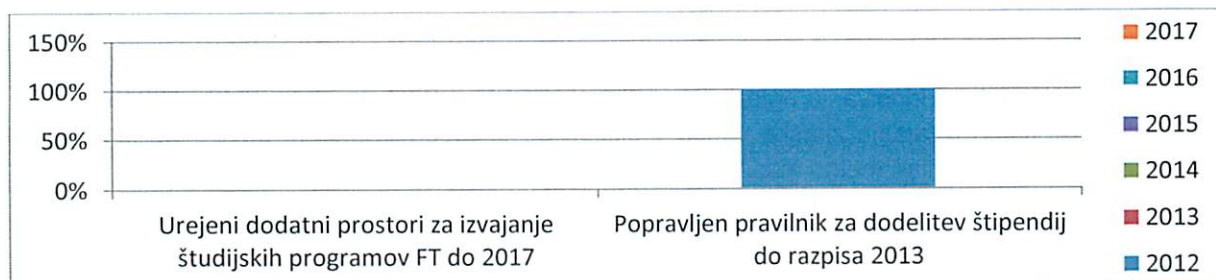
- Uredijo se potrebni prostori za izvajanje študijskih programov FT (do leta 2016).

7. ŠTIPENDIRANJE

- Pravilnik za dodelitev štipendij se popravi (do razpisa za podjetja v letu 2013).

SEKUNDARNO, TERCIARNO izobraževanje in ŠTIPENDIRANJE	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Urejeni dodatni prostori za izvajanje študijskih programov FT do 2017		0%	0%			
Popravljen pravilnik za dodelitev štipendij do razpisa 2013		100%				

Tabela 6: Sekundarno, terciarno izobraževanje in štipendiranje

Graf 6: Realizacija ciljev na področju sekundarnega in terciarnega izobraževanja ter štipendiranja za leti 2012 in 2013

Obrazložitev:

V kolikor Občina Brežice ne bo mogla za izvedbo investicije pridobiti sofinancerskih sredstev, investicije dodatnih prostorov za izvajanje študijskih programov FT ne bo možno izpeljati do zastavljenega roka. V tem primeru bo potrebno poiskati druge primerne prostore za izvajanje programov.

Cilj popravljeni pravilnik za dodelitev štipendij je realiziran.

8. ŠPORT

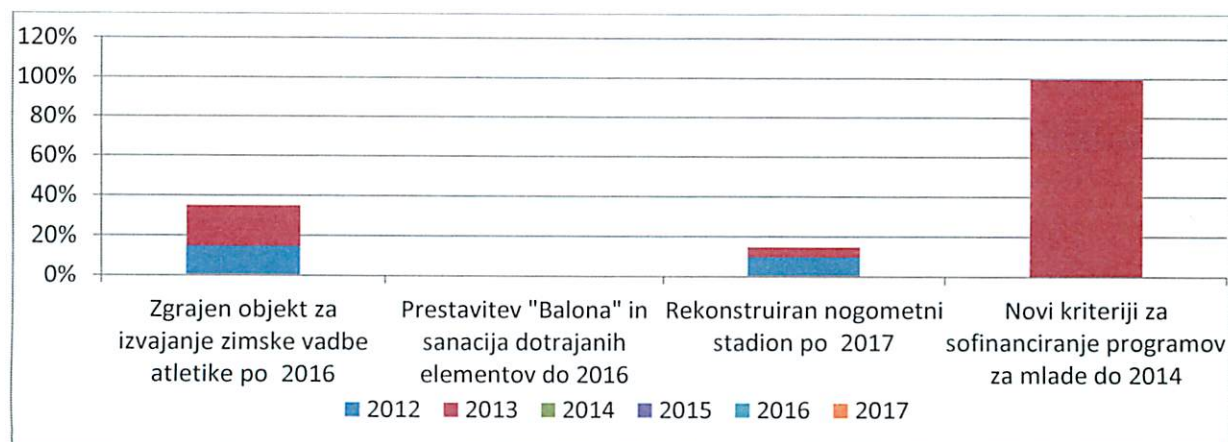
- V sklopu atletskega štadiona Brežice se zgradi objekt za izvajanje zimske vadbe atletike, v sklopu investicije pa se uredijo tudi potrebni spremljevalni prostori za zunanje površine – garderobe, prostori za sodnike, skladišča in tribune (po letu 2016).
- Nogometni štadion se v celoti rekonstruira (po letu 2016).
- Balon se prestavi na lokacijo nogometnega štadiona in sanira dotrajane elemente (do leta 2016).

9. MLADI

- Pripraviti nove kriterije za sofinanciranje programov za mlade (novelacija kriterijev do 2014).

ŠPORT in MLADI	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Zgrajen objekt za izvajanje zimske vadbe atletike po 2016		15%	20%			
Prestavitev "Balona" in sanacija dotrajanih elementov do 2016		0%	0%			
Rekonstruiran nogometni stadion po 2017		10%	5%			
Novi kriteriji za sofinanciranje programov za mlade do 2014		0%	100%			

Tabela 7: Šport in mladi

Graf 7: Realizacija ciljev na področju športa in mladih za leti 2012 in 2013

Obrazložitev:

Ker v sklopu atletskega stadiona ni bilo možno pričeti z izvedbo investicije, ker je izvedba le te povezana z možnostjo pridobivanja potrebnih sredstev, je Občina Brežice v letu 2012 in 2013 uredila potrebne prostore za izvajanja zimske vadbe v sklopu obstoječega «Balona» pri ŠD Brežice. V ta namen je v objektu položila umetno maso, uredila jamo za skok v daljino ter uredila metališče.

Občina Brežice je pričela s pridobivanjem potrebne dokumentacije za izvedbo investicije rekonstrukcije nogometnega stadiona.

Glede na zastavljen rok izvedbe predstavitve balona, še niso bile pričete aktivnosti v zvezi s pridobitvijo potrebne dokumentacije. Izvedba bo sicer odvisna tudi od možnosti prijave investicije na različne razpise za sofinanciranje investicije.

Pred objavo razpisa za sofinanciranje programov v letu 2014 so bili kriteriji za sofinanciranje programov za mlade preverjeni in urejeni.

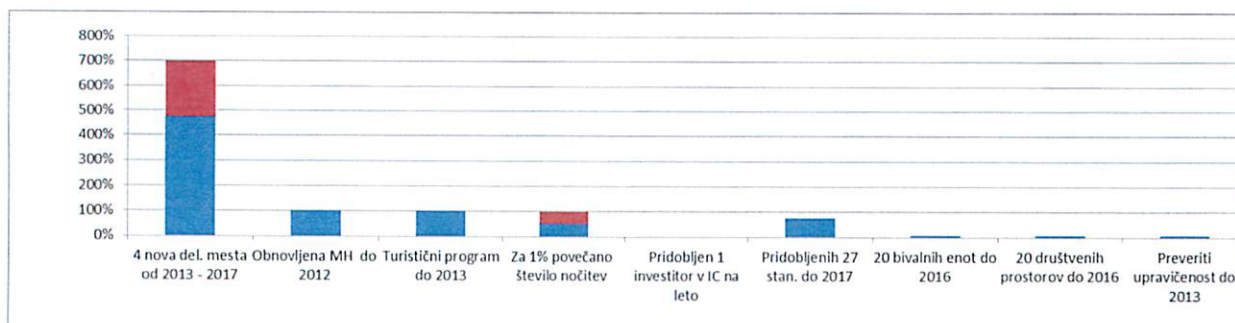

III.2. 4 GOSPODARSTVO

- V naslednjih letih skozi ukrepe subvencioniranja zagotoviti najmanj 4 nova delovna mesta na leto in ohraniti delež sofinanciranja investicij, ki v povprečju za zadnja 4 leta znaša 9,55 %.
- Dolgoročni cilj je povečati turistično ponudbo manjših ponudnikov in jih povezati v prepoznavno turistično ponudbo v občini Brežice z obnovo mestne hiše v letu 2012 in vzpostavitev turističnega programa v letu 2013, razvijati turistične kmetije, izpostaviti in ohranjati ključne turistične prireditve, povečati ponudbo individualnih nastanitvenih objektov, novi programi kot so kulturni turizem, športni turizem, aktivne počitnice idr. Cilj je povečati št. nočitev za 1% na letni ravni.
- Pridobitev novih investorjev v obrtni coni Dobova in industrijski coni Brezina in sicer 1 investitor na leto. S tem dosegamo cilj odpiranja novih delovnih mest.
- Pridobitev novih stanovanj in sicer 27 v tem obdobju, od tega je potrebno za 10 stanovanj predvideti ukrepe, s katerim bo Občina zagotovila prednostno reševanje stanovanjskega problema mladih družin, prav tako vzpostavitev bivalnih enot do konca leta 2016 in sicer 20 bivalnih enot, vzpostavitev primernih prostorov za društva do konca leta 2016 in sicer 20 manjših primernih prostorov za delovanja društev. Preveritev upravičenosti najemnikov neprofitnih stanovanj do bivanja v teh stanovanjih do konca leta 2013.

GOSPODARSTVO	2012	2013	2014	2015	2016	2017
4 nova del. mesta od 2013 - 2017	475%	225%				
Obnovljena MH do 2012	100%					
Turistični program do 2013	100%					
Za 1% povečano število nočitev	50%	50%				
Pridobljen 1 investitor v IC na leto	0%	0%				
Pridobljenih 27 stan. do 2017	74%					
20 bivalnih enot do 2016	5%					
20 društvenih prostorov do 2016	5%	0%				
Preveriti upravičenost do 2013	5%					

Tabela 8: Gospodarstvo

Graf 8: Realizacija ciljev na področju gospodarstva za leti 2012 in 2013.

Obrazložitev:

V letu 2012 je sofinanciranih 19 novih delovnih mest z deležem sofinanciranja 8.39%, zaradi povečanega števila vlog ob enakem obsegu sredstev.

Realizirana sta obnova mestne hiše in turistični program.

Število nočitev je povečano za 0,5% (glede na leto 2011).

V letu 2012 ni bilo novih investorjev v industrijske ter obrtne cone.

Občina je pridobila 20 stanovanj.

Začeli so se dogovori z Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve za brezplačni prenos starega doma upokojencev v last Občine, kjer bi se vzpostavile bivalne enote in društveni prostori.

Preveritev upravičenosti najemnikov neprofitnih stanovanj do bivanja v teh stanovanjih je predvidena do konca leta 2013.

V letu 2013 je bilo sofinanciranih 9 novih delovnih mest z deležem sofinanciranja 15,71%. Realiziranih je bilo 607.417 nočitev, glede na leto 2012, ko je bilo 584.141 nočitev, kar pomeni 3,98% povečanje. V

letu 2013 ni bilo pridobljenega nobenega investitorja v IC, kar je razumljivo zaradi globalnega finančnega stanja (0%)

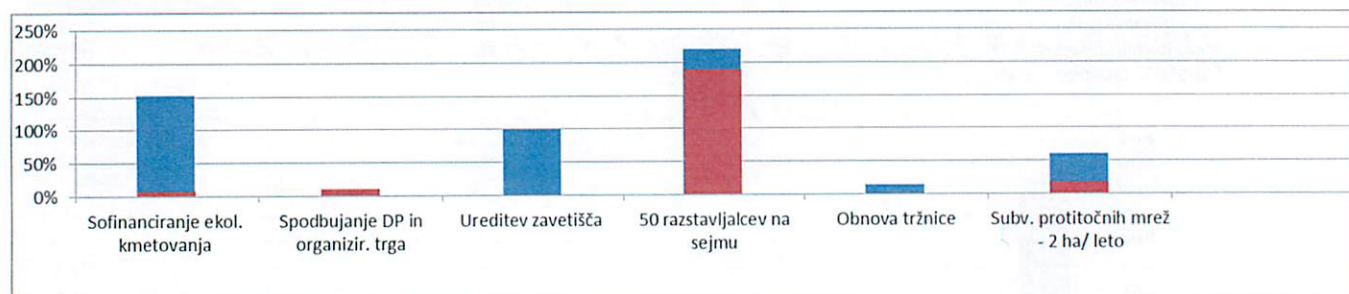
V letu 2013 ni bilo pridobljenih novih društvenih prostorov v upravljanju občine, predvidena je bila pridobitev stavbe starega doma starejših občanov, kjer bi bilo mogoče zagotoviti tudi prostore za društva, vendar do realizacije ni prišlo.

III.2. 5 KMETIJSTVO

- Podpreti razvoj družinskih kmetij, omogočiti namakanje, sofinanciranja ekološkega kmetovanja in razvoja samooskrbe, spodbujanja dopolnilnih dejavnosti na kmetijah ter organiziranosti trga za odkup pridelkov.
- Urediti zavetišče za zapuščene živali (2013).
- Organizirati in privabiti razstavljalce na skupnem sejmu kmetijstva, podjetništva in turizma (2012).
- Izvesti samostojni sejem z najmanj 50 razstavljalci (2013).
- Izvesti obnovo mestne tržnice, na tržnici vsako leto pritegniti k popestritvi ponudbe ponudnika ekološko pridelanih proizvodov več (2013 in 2014).
- Subvencioniranje zaščite vinogradov s protitočnimi mrežami-2 ha/ leto (od 2013 naprej).

KMETIJSTVO	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Sofinanciranje ekol. kmetovanja	153%	8%				
Spodbujanje DP in organizir. trga	10%	10%				
Ureditev zavetišča	100%					
50 razstavljalcev na sejmu	220%	190%				
Obnova tržnice	15%					
Subv. protitočnih mrež - 2 ha/ leto	60%	18%				

Tabela 9: Kmetijstvo

Graf 9: Realizacija ciljev na področju kmetijstva za leti 2012 in 2013

Obrazložitev:

V letu 2012 je Občina sofinancirala ekološko kmetovanje; število teh subjektov se je od leta 2011, ko jih je bilo 17, v letu 2012 povečalo na 26. Glede razvoja samooskrbe in organiziranosti trga za odkup pridelkov je izvedena prijava za pridobitev sredstev za realizacijo projekta »Posavska špajza«.

Realiziran je cilj ureditve zavetišča za zapuščene živali – za leto 2013 smo po razpisu pridobili lokalnega ponudnika storitev.

V sklopu cilja obnove tržnice je izvedena prijava na razpis za pridobitev sredstev za projekt »Posavska špajza«.

V letu 2012 je bilo sofinanciranih 1,2ha zaščitnih protitočnih mrež za vinograde.

V letu 2013 je Občina sofinancirala 28 ekoloških kmetov, kar je za 2 več kot v letu 2012. V letu 2013 ni bilo finančnih spodbud dopolnilnim dejavnostim na kmetijah, je pa bila spodbuda z ureditvijo ustreznega prodajnega prostora(infrastrukture) in razširjena organiziranost le te v mestni hiši Brežice, ki omogoča trženje lokalnih pridelkov. V letu 2013 je bilo sofinancirano razstavljanje za 95 razstavljalcev. Obnova tržnice je bila predvidena v letu 2013, vendar zaradi neuspešne prijave na razpis v letu 2013 projekt ni bil realiziran, zato smo predvideli realizacijo v letu 2014, ki je v teku.

Predvideno je bilo sofinanciranje protitočnih mrež in sicer 2 ha/leto; v letu 2013 je bilo sofinancirano 0,35 ha protitočnih mrež, sredstva so bila na voljo, prispelih vlog pa ni bilo več, kar je razumljivo zaradi pomanjkanja izkušenj na terenu, zato uporabniki na postavljenih površinah protitočnih mrež spremljajo učinkovitost.

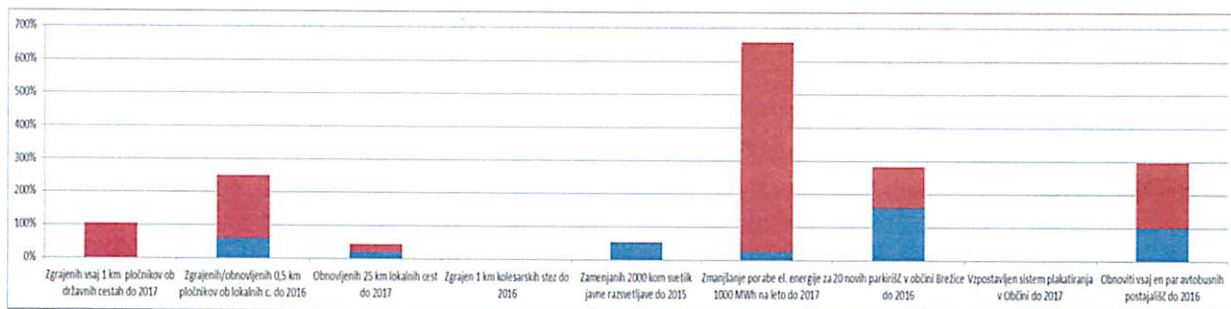
III.2.6 GOSPODARSKE JAVNE SLUŽBE

1. PROMET

- Zgraditi vsaj 1 km pločnikov ob državnih cestah (do leta 2016).
- Zgraditi oz. obnoviti 0,5 km pločnikov ob lokalnih cestah (do leta 2016).
- Obnoviti obstoječe cestno omrežje s prioriteto na obnovi lokalnih cest, in sicer obnoviti 25 km lokalnih cest in zgraditi cestno omrežje ob izgradnji HE Brežice (v naslednjih petih letih).
- Zgraditi do cca 1 km kolesarskih stez ter delno označiti mrežo kolesarskih poti (vsaj eno pot dolžine cca 5 km) (do konca leta 2016).
- V javni razsvetljavi zamenjati 2000 kom svetilk in zmanjšati porabo električne energije za 1000 MWh na leto.
- 20 novih parkirnih mest v Brežicah (do konca leta 2016).
- Vzpostaviti urejen sistem usmerjanja za privatni sektor in vzpostaviti red na področju plakatiranja.
- Zagotoviti vzdrževanje cest, pločnikov, parkirišč in ostale infrastrukture v okviru sedanjih sredstev in vsaj sedanjega nivoja vzdrževanja.
- Obnoviti vsaj en par avtobusnih postajališč (do konca leta 2016).

PROMET	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Zgrajenih vsaj 1 km pločnikov ob državnih cestah do 2017		0%	105%				
Zgrajenih/obnovljenih 0,5 km pločnikov ob lokalnih c. do 2016		60%	192%				
Obnovljenih 25 km lokalnih cest do 2017		20%	24%				
Zgrajen 1 km kolesarskih stez do 2016		0%	0%				
Zamenjanih 2000 kom svetilk javne razsvetljave do 2015		52%	3%				
Zmanjšanje porabe el. energije za 1000 MWh na leto do 2017		26%	631%				
20 novih parkirišč v občini Brežice do 2016		160%	125%				
Vzpostavljen sistem plakatiranja v Občini do 2017		0%	0%				
Obnoviti vsaj en par avtobusnih postajališč do 2016		100%	200%				

Tabela 10: Promet

Graf 10: Realizacija ciljev na področju prometa za leti 2012 in 2013

Obrazložitev:

V letu 2012 ni bilo zgrajenih nič pločnikov ob državnih cestah, ob lokalnih cestah pa je bilo zgrajenih 0,3 km pločnikov.

V letu 2012 obnovljeno 5 km lokalnih cest, kolesarske steze pa se niso gradile.

Izvedena je obnova 1038 svetilk javne razsvetljave in izvedenih 32 parkirnih mest (Kapele). Ni še vzpostavljen red na področju plakatiranja. V letu 2012 izvedena izgradnja AP Arnovo selo

V letu 2013 realizirano 1 km pločnikov ob državni cesti R1 219 v Trnju 50m in Župelevec 1000m. V letu 2013 izvedeno 6 km lokalnih cest na relaciji Globoko – Pišece. V letu 2013 je bilo zamenjanih 55

komadov svetilk javne razsvetljave, vendar pa ni novih razpisov za pridobitev sofinancerskih sredstev. Na področju zmanjšanja porabe električne energije za 1000 MWh na leto do 2017: poraba 2011 je bila 2.929.411,5 kWh, za leto 2012 je bila 2.324.929,76 kWh, v letu 2013 pa 1.693.760,24 kWh, v letu 2013 znižana poraba za 631.169,52 kWh.

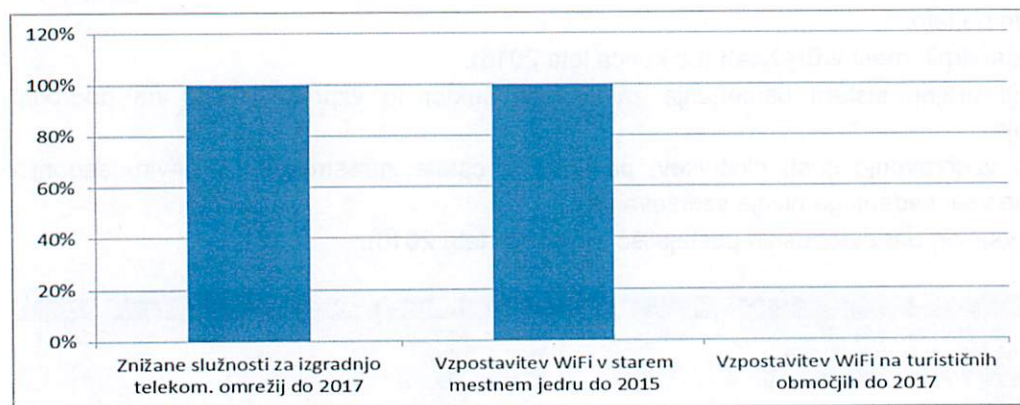
V letu 2013 je bilo realizirano dodatno 25 parkirnih mest v Trnju in izvedene 4 ureditve avtobusnih postaj in sicer 3 ob lokalni cesti Globoko – Pišece in 1 postajališče v Arnovem selu.

2. TELEKOMUNIKACIJE

- Znižati služnosti za potencialne interesente za izgradnjo telekomunikacijskih omrežij (do konca 2017).
- Cilj urediti WiFi povezave na turističnih območjih in sicer do leta 2015 v starem mestnem jedru, do konca 2017 pa še v naseljih: Čatež, Dobova, Cerklje in Artiče.

TELEKOMUNIKACIJE	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Znižane služnosti za izgradnjo telekom. omrežij do 2017		100%				
Vzpostavitev WiFi v starem mestnem jedru do 2015		100%				
Vzpostavitev WiFi na turističnih območjih do 2017		0%	0%			

Tabela 11: Telekomunikacije

Graf

11:

Realizacija ciljev na področju telekomunikacij za leti 2012 in 2013

Obrazložitev:

V letu 2012 je bil spremenjen Pravilnik o obremenjevanju nepremičnega premoženja Občine tako, da se je znižalo nadomestilo v mestu za 50%, izven mesta pa nadomestila ni za telekomunikacijska omrežja. Vzpostavljen je WiFi v starem mestnem jedru Brežic. Na turističnih območjih se ureditev WiFi povezave še ni začela izvajati.

3. PITNA VODA

- hidravlična obnova vodovodov, zmanjševanje vodnih izgub, prevzem vaških vodovodov v upravljanje, enotna ureditev oskrbe s pitno vodo na območju celotne občine, projekti racionalne porabe vode, cilj zmanjšanje vodnih izgub za 1%, zamenjava obstoječih vodovodnih cevi 25 km, izgradnja novih vodovodov 15 km, povečanje % prebivalstva na javnem vodovodnem omrežju na 85% (do konca leta 2017).

PITNA VODA	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Zmanjšane vodne izgube za 1% do 2017		0%	0%			
Zamenjava 25 km vodovodnih cevi do 2017		0%	0%			
15 km novozgrajenih vodovodov do 2017		11%	4%			
85% občanov na javnem vodovodnem omrežju do 2017		0%	105%			

Tabela 12: Pitna voda

Graf 12: Realizacija ciljev na področju oskrbe s pitno vodo za leti 2012 in 2013

Obrazložitev:

V letu 2012 je bilo zgrajeno 1,7 km novih vodovodov. Ostali cilji še niso realizirani, predvideni so do leta 2017.

V letu 2013 novogradnja vodovoda v centru Pišec 700m, vodovod Ribnica – Gaj pa 370m. Stopnja priključenosti prebivalstva na javno vodovodno omrežje se je povečala, stanje ob koncu leta 2013 je 22.062 prebivalcev občine, kar znaša 90,15% populacije občine.

4. KANALIZACIJA

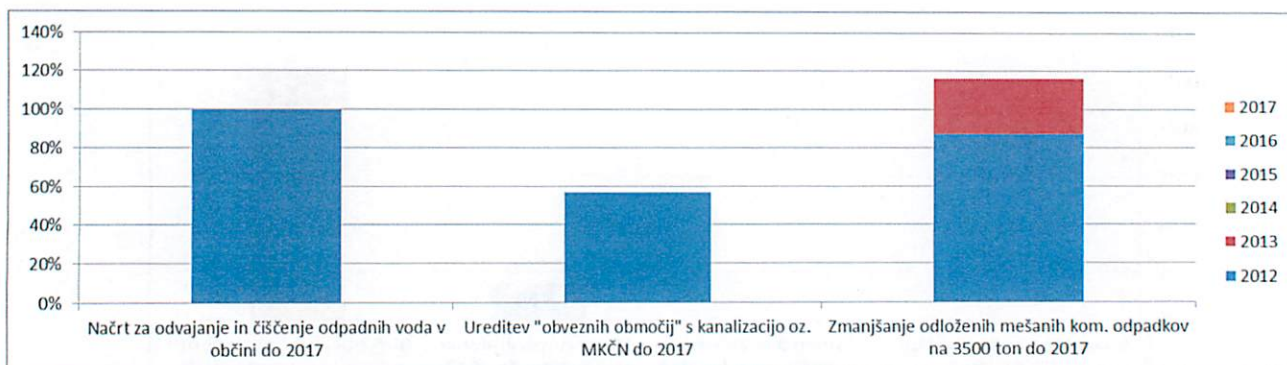
- Izdelava načrta za odvajanje in čiščenje odpadnih voda v občini, ureditev obveznih območij po operativnem programu s kanalizacijo oz. MKČN v občini Brežice, prav tako bo izvedba planiranih investicij imela regionalni vpliv zaradi ohranjanja in zagotavljanja čistejših vodotokov in preprečevanja onesnaževanja podtalja na območje občine Brežice, prav tako pa zaradi bližine reke Save, posredno tudi vpliv na območje občin v sosednji Republiki Hrvaški.

5. RAVNANJE Z ODPADKI

- Dvig ozaveščenosti občanov pri ločevanju komunalnih odpadkov tako, da se zmanjša količina odloženih mešanih komunalnih odpadkov na 3500 ton (do konca 2017).

KANALIZACIJA IN RAVNANJE Z ODPADKI	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Načrt za odvajanje in čiščenje odpadnih voda v občini do 2017	100%					
Ureditev "obveznih območij" s kanalizacijo oz. MKČN do 2017	57%					
Zmanjšanje odloženih mešanih kom. odpadkov na 3500 ton do 2017	87%	29,00%				

Tabela 13: Kanalizacija in ravnanje z odpadki

Graf 13: Realizacija ciljev na področju kanalizacije in ravnanja z odpadki za leti 2012 in 2013

Obrazložitev:

V letu 2012 na občinskem svetu sprejet Akcijski načrt opremljanja naselij s kanalizacijo in MKČN v Občini Brežice. Priključenih je že 8.563 PE ali 57% obveznih območij.

V letu 2012 se je močno povečalo ločeno zbiranje komunalnih odpadkov. Odlaganje komunalnih odpadkov se je drastično zmanjšalo iz cca 8000 ton na 3245 ton. V letu 2013 je bilo na območju občine Brežice uvedeno ločeno zbiranje frakcij pri uporabnikih – tako imenovana rumena vreča. Količina odloženih komunalnih odpadkov v letu 2013 je bila 3010 ton.

Realizacija ciljev 2012 in 2013

V letu 2012 je bila realizacija zastavljenih ciljev 44,8%, v letu 2013 pa 27,5%. Skupno smo torej zastavljene cilje že realizirali **72,3%**.

Visok skupen odstotek realizacije je posledica večjih presežkov pri posameznih ciljih, ki ob nastanku strategije niso bili načrtovani (npr. V gospodarstvu je bilo leta 2012 sofinanciranih 19 novih delovnih mest z deležem sofinanciranja 8.39%, zaradi povečanega števila vlog ob enakem obsegu sredstev, v letu 2013 pa še 9 novih delovnih mest. Načrtovali pa smo sofinanciranje 4 novih delovnih mest, kar pomeni visok presežek načrtovanih ciljev.)

Pripravili:

Anica Hribar

vodja Oddelka za družbene dejavnosti,

Alenka Laznik

vodja Oddelka za gospodarske javne službe in gospodarske zadeve,

Urška Klenovšek

vodja Oddelka za prostorsko načrtovanje in razvoj,

Patricia Čular

podžupanja Občine Brežice in

Katja Čanžar

podžupanja Občine Brežice.

Ivan Molan, župan